Fransız Reisicümhuru dün bir nutuk söyledi

AKŞAM

Taksimde Cümhuriyet meydanında KRİSTAL Kış bahçesinde; Bayan SAFİYE nin iştirakile açıldı. Büyük program

Sene 22 — No. 7566 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZAR 12 Teşrinisani 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Hitlerin reisliğinde toplanan harp meclisi vahim kararlar vermiş

Hollânda ordusuna hazır bulunmak emri verildi

Su bendleri açıldı, müstahkem yerlerdeki müdafaa tesisatı su altında bırakıldı

Fransız ve Amerikan tabaası Hollândadan ayrılmak emrini aldılar

Paris gazeteleri, Hollândadan sonra Belçikanın sırası geleceği fikrinde

Amsterdam 11 (A.A.) — Umumî binaların önündeki muhafaza teşkilâtı arttırılmıştır. Bunu bir tek şekilde izah etmek mümkündür. Alınan tedbir bu binaların ânî bir baskınla işgal edilmesine mani olmak içindir.

Bu sabahki gazeteler, verdikleri kısa bir haberde orduya hazır bulunması emri verildiğini ve ordunun harekete geçeceğini bildiriyorlar. Bunu müteakip radyo, bundan böyle hiçbir geminin örfî idare ilân edilen deniz mıntakalarında hususî bir sebep olmadıkça dolaşmaması lüzumunu ilân etmiştir. Bu iki haber asabiyeti ve endişeyi arttırmaktadır. İngiliz elçisinin Londraya çağırıldığı haberi katî surette tekzip ediliyor.

Netice itibarile, Hollandanın kabil olduğu kadar gizli yapılmak şartile müdafaa tedbirlerini neden dolayı bu derece telâşla almakta olduğu izah edilmemektedir. Sular yükselmekte ise de gazeteler bu hususta hiçbir şey söylemiyorlar. Resmî mahfiller malûmat vermekten imtina etmektedirler. Vaziytin bu derece gergin olması için şu günlerde ne gibi hâdiseler cereyan ettiği her tarafta düşünülmektedir.

Amsterdam 11 (A.A.) — Hükûmet bendleri açmıştır. Bütün müstahkem mıntakadaki müdafaa tesisatı su altında bırakılmaktadır.

Hollanda büyük erkânı harbiye heyeti içtima salonunda

Alman harp meclisinde vahim kararlar verilmiş

Roma 11 (A.A.) — İtalyan gazeteleri Hitlerin reisliğinde bir harb meclisinin toplandığı ve bu mecliste fevkalâde vahim kararlar verildiği hakkında Almanyadan gelen haberleri neşrediyorlar. *(Devamı 8 inci sahifede)*

Son dakika

Sovyet - Finlândiya müzakeresi kesiliyor mu?

Bugünkü görüşmenin son mülâkat olmasından endişe ediliyor

Londra 12 — Sovyet - Finlândiya münasebatı yeniden vahim bir şekil almıştır. Tas ajansı bir tebliğ neşrederek Finlândiyanın müzakere devam ederken hududdaki iki fırkalık askerini 7 fırkaya çıkardığından bahsetmiş ve bunun müzakeratı kolaylaştıracak mahiyette olmadığını bildirmiştir.

Finlândiya ajansı bunun üzerine şu tebliği neşretmiştir: «Finlândiyaya Sovyet hükûmeti müzakere teklif etti. Fakat müzakere esnasında Finlândiyanın istiklâli ve bitaraflığını ihlâl edecek ağır taleplerde bulundu. Vaziyetin aldığı şekil üzerine Fnlândiya hududlarını takviye etmeğe mecbur olmuştur.»

Buraya gelen haberlere göre Finlândiyanın son teklifi Sovyetlerin asgarî taleblerinden azdır. Finlândiya bilhassa, istihkâm hattının bulunduğu sahayı terketmeğe razı olmamaktadır. Bir anlaşma ihtimalleri azalmaktadır.

Helsinki 12 — Finlândiya delegeleri bugün Moskovada Sovyet ricalile görüşeceklerdir. Bu mülâkatın son görüşme olacağı hakkında bir rivayet vardır. Maamafih Maarif Nazırı bir nutkunda, bir inkıtaı ümit etmediğini, müzakerenin daha çok uzaması muhtemel bulunduğunu söylemiştir.

Almanya, bitarafları korkutmak istiyormuş

Hollandaya karşı ciddî bir harekete geçeceği zannedilmiyor

Paris 12 — Almanyanın Lâhey sefiri Hollanda Hariciye Nazırını ziyaret ederek Hollanda kraliçesile Belçika kralının tavassut tekliflerini Almanyanın alâka ile tedkik ettiğini bildirmiştir. Bu tebliğ, Almanyanın Hollandaya taarruz etmek niyetinde bulunmadığı, hududda asker yığmasının Hollandayı ve bitarafları korkutmak için olduğu suretinde tefsir ediliyor.

Maamafih Hollanda vaziyetin inkişafını emniyetle beklemektedir. İcabında İngiliz tayyarelerinin kendisine yardım edeceğine kani bulunuyor. Almanya, Hollanda hududuna yeniden kuvvetler göndermiştir. Ayın on beşinde taarruza geçeceği hakkında rivayetler deveran ediyor. Vaziyet nazik olmakta devam ediyor.

Brüksel 12 — Dünkü Alman gazetelerinde bitaraflara hücum yoktu. Bu vaziyet memnuniyeti mucip olmakla beraber Almanyada hiç kimsenin, hattâ kendisile yakından temas edenlerin bile Hitlerin düşüncelerini bilmediği beyan ediliyor.

Münih suikasdı tahkikatı

Bern 12 — Almanya radyosu Alman gizli polis teşkilâtı reisi Himlerin bir tebliğini neşretmiştir. Bunda Münih suikasdının ağustos sonunda hazırlandığı ve birahane salonunda birçok defalar çalışmış olan bir işçiden şüphe edildiği bildirilmektedir.

Münih suikastı

Göring, Alman milletine sabır tavsiye etti

B. Hitler, suikast kurbanlarının cenaze merasiminde bulundu, yaralıları gezdi

Bern 11 (A.A.) — Alman istihbarat bürosunun bildirdiğine göre Münih suikasdını tahkike memur hususî komisyon azası üç misline çıkarılmıştır. Bu suretle komisyona gelen birçok evrak ve vesikalar biran evvel tedkik edilebilecektir.

Alman istihbarat bürosu, bombanın otomatik iştial tertibatının madenî parçalarını tedkik etmekte olan eksperlerin bu parçalardan bazılarının ecnebi memleketlerden getirilmiş olduğunu beyan ettiklerini bildirmektedir.

Nazır Wagner, hastanede yaralıları ziyaret etmiş ve kendilerini Hitler namına selâmlamıştır.

Göringin beyannamesi

Amsterdam 11 (A.A.) — Göring bugün Alman milletine sabır tavsiye eden bir beyanname neşretmiştir. Münih suikasdından sonra böyle bir hitap mânalı görülmektedir.

Mareşal, Alman milletinin şikâyeti için bazı ciddî sebebler olduğunu teslim ediyor ve diyor ki:

«Hâlâ tenkide vesile veren şey, vatandaşların iaşesini teminle mükellef olan idarelerle münasebetlerdir. Bu hususta bilhassa vesika ve tayinat meselesinde en küçük ihtilâflardan dahi içtinap edilmesini arzu ederim.»

Mareşal bu mevzuda bütün dünyayı şikâyetlerile bizar eden ezelî müterizlere hücum etmekte, bunları tecziye ettiğini ve fakat icabında daha şiddetle tecziye edeceğini bildirmektedir.

Mareşal, dahilî cephenin kuvvetinin gündelik hayatta da kendisini göstermesi lüzumunu ehemmiyetle kaydetmekte ve bu kuvvetin geçici zorluklardan daha kudretli olması icab edeceğini bildirmektedir.

Hitler, suikasd kurbanlarının cenaze merasiminde bulundu

Münih 11 (A.A.) — B. Hitler bu sabah Münih suikasdı kurbanlarının cenaze merasiminde hazır bulunmuştur. Yanında Hess ve Vali Wagner bulunuyordu.

Hitler saat 11 de askerî zafer mabedinin önüne gelmiş ve mabed önünde sıralanmış olan tabutları selâmlamıştır.

(Devamı 8 inci sahifede)

Millî Şefin teşekkürleri

Ankara 11 (A.A.) — Riyaseticümhur umumî kâtipliğinden:

Reisicümhur Millî Şefimiz İsmet İnönü büyük yasımızın yıldönümünde necib duygularını bildiren sayın yurddaşlara teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Akşam

Bayram münasebetile pazartesi ve salı günleri çıkmıyacaktır. Muhterem karilerimize bayramı tebrik ederiz.

Bulgar askerleri terhis edilecek

Sofya 11 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Bulgar - Türk hududunda bulunan kıtaatın büyük bir kısmı, silâh altına çağrılmış olan son ihtiyat sınıfların serbes bırakılması neticesinde, 20 teşrinisanide terhis olunacaktır.

Dikkatler:

Ihtikâr ve etiket

«İhtikârla mücadeleye kati şekilde karar verilmiştir.», «İhtikâra polis bile müdahale edecek.», «İhtikâr yapan üç kişi aleyhinde takibat yapılıyor.»

Bu tarzda haberler intişar edip duruyor. Halbuki mallara etiket konulması mecburiyetine dair kanun olduğu halde, bu, tatbik edilmiyor, ettirilmiyor.

Etiket, pazarlıksız satışı temin edemediyse bile ihtikârı - velev bir dereceye kadar - önlemek iktidarındadır.

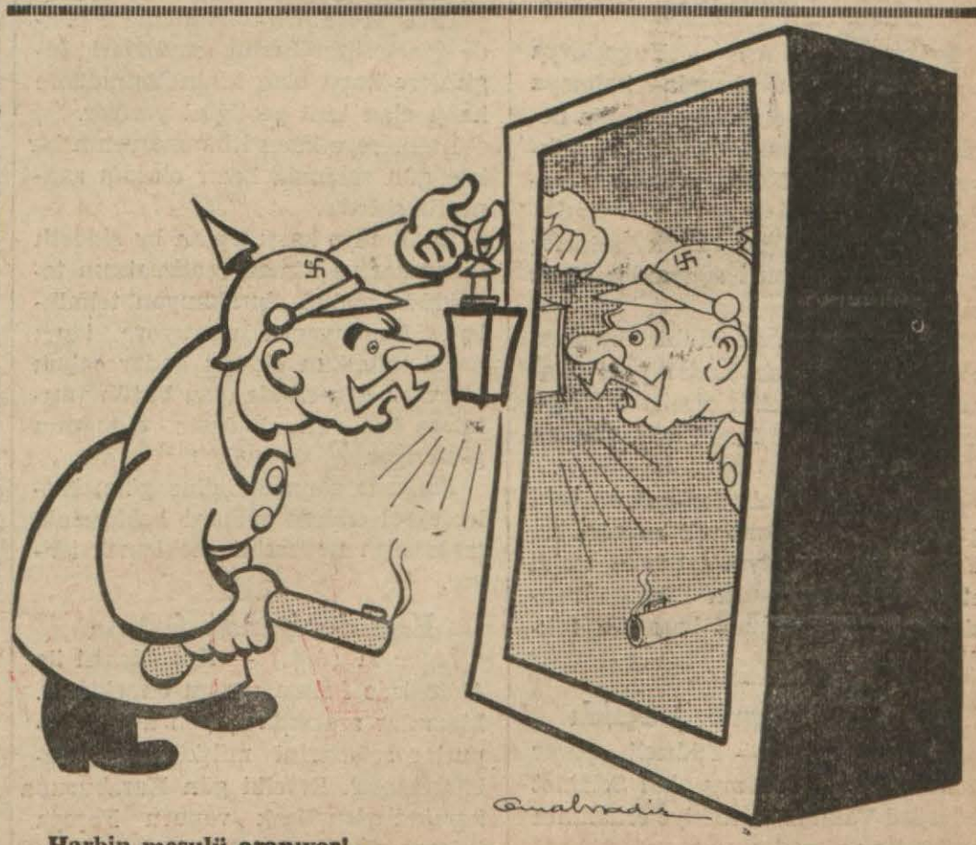

Harbin mesulü aranıyor!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Alman - Sovyet tecavüz tehditleri

Vatikanın organı olan gazete beynelmilel vaziyete dair bir makale neşretti

Vatikan 11 (A.A.) — (Havas:) Vatikanın organı olan Osservatore Romano gazetesi beynelmilel vaziyete dair neşrettiği bir makalede bazı bitaraf memleketler üzerine çöken Alman ve Sovyet tecavüz tehdidleri sebebile Avrupadaki yangın ocaklarının gittikçe daha çoğalmakta olduğunu kaydetmektedir.

Hollânda meselesinde, gazete Hitler Almanyasının icabında bu memlekete karşı bir darbeyi haklı göstermek için ileri sürebileceği delilleri peşin reddediyor ve diyor ki:

«Birçok defalar tanınmış olan bir toprağın bitaraflığını ihlâl için hayati bir zaruret mevcud olamaz.

Sovyet - Finlândiya münasebatı vaziyette bir intizar safhasına girmiştir ve bu hususta her hangi bir şey söylemek mevsimsiz olur.»

Gazete, Türk - İngiliz - Fransız anlaşmasını tasdik eden Türk parlâmentosu kararının mânevî şümulünü bilhassa kayd ve işaret ile diyor ki:

«Bu derece plebasiter bir karar, Türkiyenin üç taraflı paktın çizdiği politikayı takip etmek istediğini en sarih bir surette göstermektedir.»

Gazete nihayet Balkanlardaki vaziyetin inkişafına ve Türkiye ile Romanya arasında yapıldığı bildirilen görüşmelere ehemmiyet atfediyor ve Bulgar matbuatı tarafından Rusyaya karşı kullanılan lisana işaret ederek bu lisanın bir ihtar kıymetini haiz olduğunu ve kominternin bütün dünya proleterlerine olan son beyannamesinin Balkan Avrupasında hasıl ettiği açıktan açığa gayri müsaid intibaı beliğ surette göstermekte bulunduğunu bildiriyor.

Ingiltere arazisini büyütmeğe çalışmıyor

İngiliz istihbarat nezaretinin parlâmento sekreteri bir nutuk irad etti

"Tasavvur ettiğimiz sulh, uzun asırlardanberi tahakkukuna çalışılan bir Avrupa birliği tesis edebilecek bir sulhtur,,

Londra 11 (A.A.) — İstihbarat nezaretinin parlâmento sekreteri sir Edward Grigg bugün öğleden sonra intihap dairesi olan Altrihamda bir nutuk söyliyerek, müttefiklerin harp hedeflerine temas etmiştir:

«Başvekilimiz tarafından tarif edilen ilk prensip, arazimizi büyütmek için çalışmakta olmadığımızdır.

İkinci prensip, empoze edilen bir barış değil, Almanya da dahil olduğu halde bütün milletlerin iştirak edeceği bir anlaşma vasıtasile akdedilecek barış arzu ettiğimizdir.

Üçüncü prensip, yalnız galip milletlerin değil, bütün Avrupanın ekonomik refahını temin için çalışacağımızdır. Avrupa milletlerinin, şimdiye kadar meçhul olan bir vüsat ve şümul dahilinde teşriki mesai olmadıkça emniyet ve refahtan müstefid olmıyacaklarını idrak etmekte olduklarını ümid ederim.

Almanya ve Rusya, bizim bu harbi dünyadaki tahakkümümüzü idame için yaptığımızı iddia ediyorlar. Bu yalandır. İstediğimiz şey, sadece milletimizin semamızın altında yaşıyan bütün milletlerin hürriyetini artırmak ve hayat şartlarını ıslah etmektir.

Tasavvur ettiğimiz sulh, büyük din ve devlet adamlarının uzun asırlardan beri tahakkukuna çalışmış oldukları bir Avrupa birliği tesis edebilecek bir sulhtur. Bu fikirleri diğer milletlere empoze edemeyiz, fakat bu milletlerin çiçeklendirebilecekleri sahayı hazırlıyabiliriz. Bu fikrin Avrupada kolaylıkla kök salması mümkündür. Fakat bu ülküyü harbin karanlık günleri içinde bize yol gösterecek bir ışık olarak telâkki ediyoruz.»

Yugoslavya emniyet tedbirleri alıyor

Benzin satışı tahdid edildi, kuvvetli sığınaklar inşa ediliyor

Belgrad 11 (A.A.) — Yugoslavya bugünkü harbin dışında kalmaya katî olarak karar vermiş olmakla beraber bütün memlekette geniş mikyasta emniyet tedbirleri alınmaktadır.

Belgrad ve diğer büyük şehirler belediyeleri kuvvetli sığınaklar inşa ettirmişlerdir.

Yugoslavya hava klübü bu sene sonuna kadar bin kadar yeni pilot yetiştirilmesini teklif etmiştir. 58 pilottan müteşekkil ikinci ekip dün imtihan vermiştir.

Hava tayyare talimleri çok müsaid geçmektedir. Ekonomik sahada da, Yugoslavya «emniyet sotkları» teşkil etmektedir. Bugünden itibaren benzin sarfiyatı hükûmet kararile tahdid edilmiştir.

Selâmet köprüsü açıldı

Sivas 11 (A.A.) — Yıldızeli - Çırçır yolu üzerinde yapılmış olan Selâmet köprüsü Valimiz ile nahiye erkânının iştirâkile açılmıştır.

Almanyanın Igiltereye karşı olan kini

İthamnamenin bir kaç güne kadar hazırlanacağı zannediliyormuş

Paris 11 (A.A.) — National Tidende gazetesinin Berlin muhabiri, İngilizlere karşı olan kinin Yahudilere karşı olan kini geçtiğini yazıyor.

İngiltereye karşı ithamnamenin bir kaç gün zarfında hazır olacağı zannedilmektedir.

İngiltereye karşı açılan bu şiddetli hücumlar ve Alman matbuatının tereddüde mahal bırakmıyan telmihleri, Almanyanın İngiltereye karşı harbi mümkün olduğu kadar çabuk bitirmek için elinde olan bütün vasıtalara baş vurmak üzere olduğunu gösteriyor.

Berlinde zannedildiğine göre, Hitler evvel emirde suikasd hakkındaki tahkikatın neticesini beklemek istiyor.

Ege denizinde fırtına

İzmir 11 (A.A.) — Ege denizi ile Akdenizde fırtına devam etmektedir. Limanlar arasında işliyen küçük vapurlar seferlerini müşkülâtla yapabilmektedir. Evvelki gün Karaburuna hareket eden Uşak vapuru Foçoya iltica mecbur kalmıştır.

İtalya kralının 70 inci yıldönümü

Ankara radyosu İtalyan dostlarımıza tebrik etti

İtalya kralı Viktor Emanuel'in doğumunun yıldönümü münasebetile vali B. Lûtfi Kırdar dün İtalyan konsoloshanesine giderek beyanı tebrik etmiştir. İtalya kralı, 39 yaşında tahta çıkmış ve 31 senedenberi hükümdar bulunduğu cihetle ömrünün 70 inci yıldönümünü idrak etmektedir.

Ankara radyosu dün akşamki neşriyatında kralın hayatından ve İtalyada yapılan merasimden bahsettikten sonra «bugünü İtalyan dostlarımıza tebrik ile saadetler temenni ederiz.» demiştir.

Roma 11 (A.A.) — İtalya, bugün Kral haşmetlu üçüncü Fmanuel hazretlerinin 70 ci yıldönümünü tesid etmektedir.

Bu münasebetle Roma zengin bir surette bayraklarla donatılmıştır. Askerî bir geçid yapılacak ve bu yıl zarfında ordu mensuplarına tevcih edilen nişanlar kendilerine verilecektir.

Ademi tecavüz paktı şayiası

Türkiye ile İtalya arasında bir ademi tecavüz paktı için müzakereler cereyan ettiği ve İtalya Hariciye Nazırı kont Cianonun yakında memleketimize geleceği hakkında bazı ecnebi kaynaklarından çıkan haberler hakkında Ankarada resmî malûmat yoktur.

Kral Karol da sulh temennisinde bulundu

Bükreş 11 (A.A.) — Kral Karol, 9 sonteşrinde Lebrune, Hitlere ve İngiltere Kralına birer mesaj göndererek Belçika ve Hollanda hükümdarları tarafından yapılan sulh teklifinin muvafak olmasını temenni etmiştir.

Fransız cümhur reisinin nutku

«Zafer, en asîl, en âlicenap ve en insanî harp hedeflerini tetviç edecektir»

Paris 11 (A.A.) — Mütarekenin yıldönümü münasebetile Reisicümhur B. Lebrun radyoda bir nutuk söyliyerek ezcümle demiştir ki:

«Felâkete mâni olmak için herşey tecrübe edildi. Fransa şiddet usullerine karşı uzlaşma arzusu ile mukabele etti ve barış uğrunda kendisine beynelmilel teveccühleri kaybettiren fedakârlıklara muvafakat etti.»

B. Lebrun, memleketin, talihin fena darbeleri ihtimaline rağmen, nihaî muvaffakıyet anını beklemek hususundaki azmini teyid eyledikten sonra sözlerini şu suretle bitirmiştir:

«Harp herşeyden önce bir kuvvet meselesidir. Şimdi, kuvvet bizimle beraberdir. Zira İngiliz ve Fransız imparatorlukları dünyanın en kuvvetli grupunu teşkil etmektedir.

Harp ayni zamanda bir manevî kuvvet işidir. Zafer, en asîl, en âlicenap ve en insanî harp hedeflerini tetviç edecektir.»

Dahiliye Vekili Ankaraya dönüyor

Kayseri 11 (Akşam) — Memleket içinde yaptığı seyahatten Ankaraya dönmekte olan Dakiliye Vekili B. Faik Öztrak bu sabah trenle Kayseriden geçti.

Bu sabah Paristen 6 İraklı talebe geldi

Bu sabah saat 8,30 da gelen semplon ekspresi ile Paristen 6 İraklı talebe şehrimize muvasalat etmiştir. Talebeler, Toros ekspresi ile memleketlerine gideceklerdir.

Müsadere tehlikesine maruz eşya

Londra 11 (A.A.) — 20 teşrinisaniden itibaren konşimentolara emre veyahud gönderilen kimsenin ismi zikredilmeden ajanlar ismine yazılı olan eşyanın İngiliz kaçak kontrolü servisi tarafından müsadere tehlikesine maruz bulunduğu Abloka nezareti tarafından bildirilmektedir.

Sofyada İtalyan kitap sergisi

Sofya 11 — Sofyada ayın 26 sında İtalyan kitab sergisi açılacaktır.

Hohenlohe - Rothermere davasında Hitlerin yaverinin bir mektubu okundu

Yaver, İngiliz lordunu kendisinden tazminat istiyen Alman prensesile anlaşmağa teşvik ediyordu

Londra 11 (A.A.) — Hohenlohe - Rothermere davasında, Sir William Jowitt, Hitlerin hususî yaveri olan yüzbaşı Wiederman'ın, Rothermereye hitaben yazılmış bir mektubunu ibraz etmiştir. Bu mektup «şahsî ve son derece mahremdir» kaydını taşımaktadır ve muhteviyatı şudur:

«Biliyorsunuz ki Führer prenses Hohenlohe ve eseri hakkında büyük bir takdir beslemektedir. Prenses, iki memleket arasındaki münasebetleri düzeltmiştir. Münih anlaşmasını hazırlıyan onun ihzarî mesaisidir. Sizi Führere takdim eden prensestir ve Führer sizi tanımakla çok memnun olmuştur.

Bu şerat dahilinde Führerin necib seciyesi ve âlicenaplığı ve prensese karşı olan büyük dostluğu dolayısile, bence muhakkaktır ki, Führer, onun, şerefini ve malî vaziyetini kurtarmak maksadile giriştiği mücadelede kendisine her türlü yardımı yapacaktır. Führer davası için delil bulmak üzere, teati edilen mektupları kullanmasına müsaade edecektir. Yani, Führer, bazı noktalar hoşuna gitmemekle beraber, nufuzlu bir erkeğe karşı mücadele eden bir kadına yardım etmekle bahtiyar olacaktır.»

Mahkeme bazı noktaların neden Führerin hoşuna gitmiyeceğini prensese sormuş ve prenses, Führerin, ismi etrafında gürültü yapılmasından haz etmediğini, gazetecileri ve gazeteleri sevmediğini, çünkü her ikisinin de kendisine fena muamele ettiklerini söylemiştir.

Yüzbaşı Wiederman mektubunu şöyle bitirmektedir:

«Tanınmış avukatlarla istişare ettikten sonra, prensese, davadan vaz geçmesi tavsiyesinde bulunamam. Bence, şefimi, çok nazik ve çok nahoş bir karardan siyanet etmek için yapılacak şey, sizden, bir anlaşmayı kabul etmenizi istemektir. Prensesle aranızda mevcut olup, bundan bir sene evvel sizinle birlikte Salzburga gider ve oradan dönerken, daha sonra Londrada bizzat müşahede fırsatını bulduğum dostluğa binaen, prensesle aranızdaki anlaşmazlığı izale için bir parça hüsnü niyet kâfidir kanaatindeyim.»

Prenses, kendisile Wiederman'ın Rothermere üzerinde tazyik icra ederek, tazminat makamında büyük bir para almak için elbirliği yaptıklarını şiddetle inkâr etmiş, münhasıran hakkının tanınmasını, yani Rothermere kendisini ister çalıştırsın, ister çalıştırmasın, bütün ömrünce, her sene 5.000 ingiliz lirası vermesini istediğini söylemiştir.

Jowitt, Rothermere'yi müdafaa için prensin ömrü oldukça bu paranın verileceğine dair kendisile hiçbir mukavele akdedilmediğini müvekkilinin isbat edeceğini söylemiş ve prensesin elinde, Alman Başvekilliğinde çekilmiş mektup fotoğrafları bulunmasının insanı çileden çıkaracak bir hadise olduğunu ilâve etmiş ve demiştir ki:

«Amme işlerile meşgul olan hangi insan vardır ki, yazılmaları pekâlâ caiz olan bir tarihte kaleme alınmış mektupların bilhassa şu sırada, dünyanın dört ucuna dağıldığını istesin?»

Mahkeme başka güne bırakılmıştır.

Balkan Balkanlılarındır

Bir Yugoslav gazetesi, bir taraftan Italyan ve Yunan diğer taraftan da Türk ve Bulgar kıtaatının hudutlardan çekilmelerine işaret ediyor

Belgrad 11 (A.A.) — Adliye Nazırı Lazar Markoviç'in organı olan Delo gazetesi «Balkan Balkanlılarındır» başlığı altında neşrettiği bir makalede bir taraftan İtalyan ve Yunan kıtalarının ve diğer taraftan da Türk ve Bulgar kıtalarının müşterek hududlarından çekilmesine işaret ediyor ve şöyle devam ediyor:

«Bu diplomatik müzakereler çerçevesi dahilinde Yugoslavya ile Romanyanın Macaristanla olan münasebetleri de nazarı itibare alınabilse, yalnız bu devletlerin harb harici kalmak hususundaki arzularına değil, aynı zamanda bunları ayıran bütün meselelerin müsbet ve devamlı bir tarzı halle dayanan bir barış politikasına vüsulü mümkün olur. Balkan devletleri meseleyi şimal devletleri tarafından tatbik edilen şekle benzer bir usul ile halledebilseler bu ideal bir usul olur, fakat Tuna devletlerinin müşterek menfaatlerine uygun bir siyasî şekil bulabilmeleri iyi olacaktır.

Balkanların girmeleri iktiza eden tek yol tavassut yolu ve kabul edecekleri tek prensip «Balkanlar Balkanlılarındır» prensibidir. Tuna devletleri de böyle olmak icab eder.»

Garp cephesinde harp faaliyeti gittikçe artıyor

Bir Alman alayı zayiatla püskürtüldü

Paris 11 (A.A.) — Askerî vaziyet hakkında Havas ajansı şu tafsilâtı veriyor:

İki gündenberi cephede vukua gelen anî faaliyetten sonra intizar edildiği veçhile Alman kıtaları dün taarruza geçmişlerdir. Bununla beraber bu taarruzlar ancak bir alaydan ibaret bir kuvvetle yapılmış olup 16 ve 17 Teşrinievvel günlerinde yapılan taarruzlar derecesinde geniş bir mahiyet göstermemiştir. Diğer taraftan Teşrinievvelin ikinci haftası sonunda Almanlar derhal ricat eden küçük Fransız mevzilerile karşılaşmış oldukları halde bugün Almanlar sağlam bir Fransız mukavemet hattı karşısında kalmışlardır. Alman kıtaları önce pek az ilerliyebilmişler fakat inceden inceye hesap edilip her türlü ihtimale karşı hazırlanan ve ilk Fransız hattından açılan ateş mıntakasına girmişlerdir. Ayni zamanda topçu tarafından kuvvetli bir baraj ateşi açılmıştır. Muhacimler oldukça ehemmiyetli zayiat verdikten sonra geri çekilmeğe mecbur kalmışlardır.

Pariste tehlike işareti

Paris 11 (A.A.) — Sabaha karşı 4.40 da tehlike işareti verilmiştir. Saat 6 da tehlikenin zail olduğu halka ilân edilmiştir.

Tebliğler

Paris 11 (A.A.) — 11 teşrinisani akşam tebliği:

(Devamı 8 inci sahifede)

AKŞAMDAN AKŞAMA

32 liraya ayakkabı furyası

Beyoğluna bayram için alışverişe çıkanlar, şayed erkek ayakkabısını seçmek üzere birçok vitrinleri tedkik ettilerse muhakkak ki hayrete düşmüşlerdir. Bu derece pahalılık, hiç bir yerde, hiç bir zaman görülmemişti.

Bir iskarpin 22 lira!... Diğeri 25, üçüncüsü 27, yanında bir 27 lik daha... Bir de 32 lik... Nihayet, köşede fakir, âciz bir tane sıkışıp kalmış: 16 liracığa!... (Topu topu 16... Düşünün!...) O da rütbesini anlamış! Makadiri düşmüş gibi mahçup mahçup oturuyor.

Eskiden pek nadir bir iki dükkân böyle pahalı mal satardı. Bugünlerde ise, Beyoğlu caddesindeki ayakkabıcıların hemen üçte ikisi fiat fırlatma yarışına çıkmış.

— Demek müşterileri var... Demek 27 likleri, 32 likleri ayağına takanlar pek çok ki bu furya böyle almış yürümüş... Baremin rakamlarile tezad teşkil ediyor amma, yüz liralık apartımanlarla, dört bin liralık hususî otomobillerle hiç de mütenakız değil...

Kerametleri neresinde?... İşçiliğinde mi?... İstanbul şehri, zaten iskarpin zanaatkârlığıyle ötedenberi meşhur değil miydi? Avrupada oturup ta buradan kundura ısmarlıyan meraklıları bilirim. Hem de bir değil, iki değil, pek çokturlar... Ötedenberi böyle bir millî sanatımız olduğuna göre, fırlayışı, «işçilik noktasından emsalsiz bir emek var!» diye olmasa gerek...

Malzeme noktasından?

Belki...

Bir deri fabrikası geziyordum. Kuyuların başında durmuştuk. Şöyle anlattılar:

— Terbiye olsun diye buralara gömülen köseleler, 3 ay da içerde kalabilir, 20 sene de... Bizim piyasadakiler ekseriya 3 ilâ 6 ay kalanlardır ki tabiî pek makbul sayılmazlar... Bazı İngiliz kunduralarının malzemesi 15-20 yıl bekletilir.

Buna mukabil, İngilterede 50 liraya potinler satılır amma, evlâdiyelik olduklarını işitmiştim. Bizim de 27 likler, 32 likler acaba o çeşitten mi?... Üç beş sene olsun giyilecekler mi?... Çarpılmıyacaklar mı?... Su almıyacaklar mı?...

Zannetmiyorum.

Ecnebi dillerde bir tabir vardır: «Hamakati beşeriyeyi istismar»!

Korkarım ki bizim fiatler o sebebden yükseltilmiş bulunuyor: «En pahalısını aldım!» zevkini tatmak isteyenlerimiz pek çok... Bunların züppelikleri tatmin ediliyor...

— Pahalıdır hikmeti var, ucuzdur illeti var! - diyorlar ve sırf bu düşünceyle cüzdana davranıyorlar...

Hakikaten de ucuz etin yahnisi ekseriya yavan olur. İki liralık bir boyunbağın her takılışı 50 paraya geliyor diye hesapladım. Halbuki 35 kuruşluk boyunbağlardan bir tane aldımdı. Modeli iyi olduğuna tamah etmiştim. 3 kere taktıktan sonra ip haline geldi. Demek beher seferi. 7 kuruşa!... 2 liralıktan pahali...

Bu 32 lik kunduralar eski 10 luklar, 12 likler ayarında ise, satın alanlara meheldir. Akılsız başın cezasını taban çekermiş, akılsız baş tabana hiç bir suretle safa sürdüremiyor demektir.

(Vâ - Nû)

Mesud bir evlenme

«Akşam» sahibi ve başmuharriri, Sıvas mebusu bay Necmeddin Sadak'ın kızı bayan Neclâ Sadak'la B. Necdet Erdem'in akidleri dün Beyoğlu Belediye dairesinde aile ve akrabaları huzurile icra edilmiştir. Tarafeyne saadet temenni ederiz.

Türkiyedeki Almanlar

Amerikan gazetelerinden biri, memleketimizdeki Almanların geri çağırıldığını yazmış, bu haber dünya matbuatına aksetmiş, fakat şehrimizdeki diğer ecnebi muhabirler yine dünya matbuatında havadisi yalanmışlardır.

Türkiyede 3000 Alman vardır; bunların ancak 600 ü son vaziyetler dolayısile memleketimizden şahsi arzularile yahud hususî vaziyetleri ve mecburiyetleri dolayısile gitmişlerdir ki, bu, ancak umumi yekûnün % 20 sidir.

ŞEHİR HABERLERİ

Elektrik, Tramvay, Tünel idarelerinde ıslâhat

Vücude getirilecek yenilikler için 5 ile 7 milyon lira arasında bir paraya ihtiyaç var

Yapılan hesaplara göre Elektrik, Tramvay ve Tünel idaresinin ıslahı için 5 ile 7 milyon lira arasında bir tahsisata lüzum görülmektedir. İdarenin 4, 5 senelik varidatı ile bu ıslahat yapılacak ve sonra müessesenin varidatı Belediyeye kalacaktır.

Yapılacak ıslahat, daha şirket zamanında Nafia Vekâleti tarafından gönderilen bir fen heyetinin uzun tedkiklerinden sonra tesbit edilmişti. Hattâ bu rapor üzerine Elektrik idaresinde bazı ıslahat yapılmış, ezcümle Silâhtarağa fabrikasının bazı kazanları değiştirilmiş, elektrik istihsalinin arttırılması için bazı tedbirler alınmıştı. Fakat tramvay için henüz böyle bir proje hazırlanmamıştır.

Belediye, bu hususta bazı tasavvurlarda bulunmaktadır. Ezcümle, Avrupada birçok şehirlerde artık tramvay modası geçtiği için İstanbulda da bazı hatların sökülerek yerine otobüs işletilmesi düşünülmüştür. Hattâ yokuş ve dik olan caddelerde tramvayların kaldırılması daha muvafık görülüyor. Ancak bu ıslahatın yapılması için İstanbulun bugünkü ihtiyacına tekabül edecek miktarda otobüs getirtilecek ve evvelâ şimdiki hatlara işletilen otobüsler yerine Belediyenin getirteceği otobüsler işletilecek, bundan sonra münasip görülecek hatlarda tramvay hatları söktürülmek suretile yerlerine otobüsler ikame edilecektir.

Belediyenin tramvay seferlerinde yapacağı ıslahat bundan ibaret kalmıyacaktır: Düz sahaya munhasır kalmak suretile mevcud bazı hatlar uzatılacaktır. Nitekim Bebek hattının Rumelihisarına uzatılması, Maçka hattının Dolmabahçeye indirilmesi mevzuubahis olmaktadır.

Bundan başka Beyoğlu Halkevi reisi B. Ekrem Tur'un yerine Umumî meclis tarafından yeniden intihap edilecek murakibin bir fen adamı olması münasip görülmektedir. Bu itibarla Meclis riyaset divanının Meclise bir elektrik mühendisini namzed göstermesine intizar edilmektedir.

Sirkeci rıhtımı

Münakalât Vekâletinin emrile temizlenmesine başlandı

Münakalât Vekâletinin emrile Sirkeci rıhtımı önündeki demir mezarlığının temizlenmesine başlanmıştır. Bu iş için 60 bin lira tahsis edilmiştir. Bozuk havalı günlerde çalışılmamak şartile ilkbahara kadar limanın Sirkeci rıhtımı önü temizlenmiş olacaktır. Bundan sonra Galata ve Tophane rıhtımı önleri temizlenecektir. Sirkecideki temizleme esnasında dinamit de kullanılacağından temizlenecek sahaya işaret konmuştur. Burada gündüz iki siyah küre, gece de çift kırmızı fener kullanılacaktır.

Şehrimize gelen Vekiller

Şeker bayramını şehrimizde geçirmek üzere dün sabah Ankaradan Büyük Millet Meclisi reisi B. Abdülhalik Renda, Adliye Vekili B. Fethi Okyar, Maliye Vekili B. Fuad Ağralı, İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır ve Ticaret Vekili B. Nazmı Topçuoğlu İstanbula gelmişlerdir.

Yapılacak yeni yollar

Belediyenin yapacağı yeni yollardan bir kısmı asfalt, bir kısmı da parke olarak inşa edilecektir. Yokuş kısımlar parke, düz yollar da asfalt olarak yapılmaktadır. Ancak Babıâli ve Ankara caddelerinde olduğu gibi kullanılan mozaik parke tedariki müşkül olacağından bundan sonra inşa edilecek yollarda âdî cins parke kullanılacaktır. Ancak bu yolların metanet için parke taşları arasına zift dökülecektir.

Dün Avrupadan gelen mallar

Defkalyon adlı Hollanda bandıralı bir vapurla limanımıza yeniden demir eşya, boya, şampanya, viski, vermut; Romanya bandıralı Transilvanya vapuru ile de asfalt boya, tıbbî ve kimyevî ecza gelmiştir.

Yugoslav heyeti

Memleketimizden tütün almak için İstanbula geldi

Dün sabah, bir Yugoslav ticaret heyeti daha şehrimize gelmiştir. On gün kadar evvel de başka bir heyet gelmiş, Türk - Yugoslav afyon ihracatının müşterek inkişafları üzerinde temaslara başlamıştı. Bu müzakereler, yeni bir anlaşma yapmak için değil, fikir teatisi bakımından cereyan etmektedir. Yeni heyet ise, tütün satın almak için memleketimize gelmiştir. Dünden itibaren Yugoslav heyeti, alâkadarla temasa geçmiş bulunmaktadır. Heyetin bayramertesi Ankaraya gitmesi muhtemeldir.

Gümrükteki kimyager imtihanına 4 talip çıktı

Gümrükler baş müdürlüğünde ayın 23 ünde yapılacak kimyager imtihanlarına ancak 4 kişi girecektir. Baş müdürlük, kimyager imtihanlarını çok sıkı icra etmek için tedbirler almıştır. Birçok talipler, dühul şartlarının sıkılığından dolayı imtihana girmekten vazgeçmişlerdir. Esasen alınacak kimyager adedi de 2 dir. Yeniden talib çıkmazsa imtihanlar bu dört namzed arasında yapılacaktır.

İhracat için talepler artıyor

Bazı maddeler üzerindeki ihraç memnuiyetinin kaldırılması üzerine memleketimiz ile iş yapan birçok memleketler, şehrimizdeki ticaret mümessilleri vasıtasile mütalibata başlamışlardır. Sovyet Rusyadan tiftik ve yapağı, İtalyadan yumurta, Çekyadan tütün talepleri gelmektedir. Diğer taraftan hazırlanan satılmış malların sevki için 4 vapur beklenmektedir. Mallar, İtalya, Yunanistan, Mısır ve Amerikaya gönderilecektir. Bayram esnasında da sevkıyat yapılacağı ümid edilmektedir. Dün, yeniden birçok ihraç malları için menşe şahadetnameleri verilmiştir.

Karilerimizin mektupları

Berberlerin çalışma saatleri

Biz berberler sabahın saat altısından gecenin on birine kadar ayak üzerinde çalışmaktayız. Sıhhatimiz günden güne erimektedir. Binaenaleyh mesai saatlerimizin indirilmesini veyahut bütün berberlerin muayyen saatlerde kapanmasını büyüklerimizin nazarı dikkate almalarını dileriz.

Beyazıd Veznecilerde berber
Nihad Altan

***

AÇIK MUHABERE

B. Cahid Yuca:

Bahsettiğiniz tarzda bir tavassutta bulunmağı isterdik; fakat biz de öyle bir kimse tanımıyoruz.

Gene ekmekçiler

Çuval parası verdikleri için ekmek fiatini artırmak istiyorlarmış

Fırıncılar Belediyeye yeni bir müracaatta bulunmuşlardır. Bu müracaata göre ekmekçiler çuval tedarikinde müşkülâta uğramaktadırlar. Unculların sattıkları un için ayrıca çuval parası istemeleri bu müşkülâta sebep olmuştur. Fırıncılar, bu vaziyet devam ettiği takdirde - sırf çuval için para verdiklerinden dolayı - ekmek fiatlerine zam yapmak mecburiyetinde kalacaklarını söylemişlerdir.

Belediye fırıncıların bu iddiası üzerine son zamanlarda bazı ihracat mallarının yeniden ihracına müsaade edildiği için bunun mukabilinde ithalât da olacağı, şehrin ihtiyacı olan çuval da ithal edileceğinden bu çuval buhranına meydan kalmıyacağı neticesine varmıştır. Bu takdirde fırıncıların telâşına mahal kalmadığı ileri sürülmektedir.

Mahrukat ihtiyacı

Belediye, sömikok sevkine ne zaman başlanacağını Vekâletten sordu

İstanbulun maden kömürü ihtiyacını karşılamak üzere Zonguldakta istihsal edilen 4500 - 4800 ton sömikokun yalnız İstanbula gönderilmesi için İktisad Vekâleti tarafından emir verildiğini yazmıştık. Belediye, İstanbulun kömür ihtiyacını karşılıyacak olan bu sevkıyata hangi tarihte başlanacağını İktisad Vekâletinden sormuştur.

Diğer taraftan kış münasebetile ağaç kömürü ve odun ihtiyacı etrafında da tedkikat yapılmış, mahrukat stokunun geçen seneden fazla olduğu görülmüştür. Eskiden birçok kimseler, odun istihlâk ettikleri halde son zamanlarda odun yerine maden kömürü tercih ettiklerinden odun istihlâki azalmıştır. Bu itibarla bu sene odun fiatlerinin artmıyacağı muhakkak görülüyor.

Mangala düştü

Kumkapıda Kalaycı sokağında oturan yetmiş dört yaşlarında Mehmed isminde biri, hasta yatarken, kazaen yanındaki mangala düşmüş, vücudünün muhtelif yerlerinden yandığı cihetle berayi tedavi Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır

Adliye faaliyeti

Müddeiumumîlik 1939 senesi faaliyet bilânçosunu hazırlıyor

Senebaşının yaklaşması dolayısile İstanbul müddeiumumiliği, İstanbul ve mülhakatı adliye dairelerinin bir senelik faaliyeti etrafında her sene mutad olan istatistiğin hazırlanması için faaliyete başlamıştır. 939 senesi başındanberi müddeiumumiliklere ve muhtelif hukuk ve ceza mahkemelerine gelen ve bunlardan intaç edilip edilmiyen işler ve 940 senesine devredilecek davaların mikdarı sene sonuna tesbit edilerek Adliye Vekâletine gönderilecektir.

Bu istatistikle, yeni teşkil olunan münferid hâkimli mahkemelerin, işlerin süratle görülmesi üzerindeki tesirleri de anlaşılacaktır. Meşhud suç mahkemelerinin, vukuatın azalması üzerinde tesiri bu sene daha açık olarak görülmektedir. Geçen seneye nisbetle bu sene zarfında meşhud suç mahkemelerine gelen davalar yarıya inmiştir.

Piyango talihlileri

Milli piyangonun dün çekilen ilk keşidesinde kazananların isimlerini yazıyoruz:

Haydarpaşada muşamba mübayaacısı B. Mahmud ve arkadaşları seksen bin lira kazanmışlardır.

Yirmi bin lira kazananlar: Taksimde Talimhanede 31 numaralı apartımanda B. Mehmed, Karagümrükte tütüncü Kemal kızı bayan Aynur, Beşiktaşta Paşa mahallesi 26 numarada kahveci Mehmed ve köfteci Nebi.

On beş bin lira kazanan: Karagümrükte mübaşir Ragıp.

On bin lira kazananlar: Büyük postahanede telgraf memuru B. Kemal ve arkadaşı Büyükderede berber Fuad, Dolmabahçede garaj bekçisi Mehmed.

Tasarruf haftası

Bu sene iktisadî tekâmülümüzü gösteren bir sergi açılacak

Her sene olduğu gibi bu sene de 12 kânunuevvelde tasarruf haftası başlıyacaktır. Bu seneki tasarruf haftasında bir yenilik olmak üzere son yıllardaki iktisadî tekâmüllerimizi gösteren açık bir sergi vücude getirilecektir. Sergide iktisadi hareketlerimizin bütün safhaları grafiklerle, fotoğraflarla teşhir edilecek ve sergiyi ziyaret edenler gayet vazih bir şekilde iktisadi hareketleri yakından takib edebileceklerdir.

Bu maksadla İktisad Vekâleti müfettişlerinden B. Daniş valiyi ziyaret ederek tasarruf haftası ve Taksimde açılacak açık sergi etrafında temaslarda bulunmuştur. Tasarruf haftası her yıl olduğu gibi, ou sene de Başvekilin bir nutkile açılacaktır.

Römorkör sandala çarptı

Liman işletmesinin bir numaralı römorkörü Haliçte ilerlerken Gazi köprüsü civarında Tophane iskelesine bağlı 4293 plâka numaralı bir sandala çarpmış, parçalamıştır. İnsanca zayiat olmamıştır.

Azgın beygirin çiftesi

Cemil isminde birinin idare ettiği araba beygiri, kolanını takmakta olan Cemile bir çifte atmış, tehlikeli surette yaralanmasına sebep olmuştur. Cemil hastaneye kaldırılmıştır.

Araba iki kadına çarptı

Necib isminde birinin idaresindeki araba beygirleri Eyüpten geçmekte iken ürkmüşler, arabayı sürüklemeğe başlıyarak Hatice ve Dilber adlarında iki kadına çarpıp muhtelif yerlerinden yaralamışlardır. Polis, yaralıları Haseki hastanesine kaldırmış olup Necib hakkında lâzım gelen kanuni takibat yapılmaktadır.

SOHBET

DERKENAR

I

ZOR. — Bir kitabı göstererek: «İşte alkışa, hattâ hayranlığa lâyık bir eser... Hakiki ve uzun bir emeğin mahsulü... Sanatkârlarımızın hepsi de böyle çalışmağa razı olsa!... Çoğu, kendilerini bir parça olsun yormaktan kaçınıyor, itinasızca, alelâcele yazılmış şeylere imzalarını atmaktan çekinmiyorlar...» demişlerdi.

— Bu kitaba çok çalışıldığı o kadar belli mi? diye sordu... Belli ise, sanatkâr muvaffak olamamış demektir; çünkü onun vazifesi bize emeğini değil, eserini göstermektir. Sanat eserinin bize, âdeta kendiliğinden mevcud olduğu hissini vermesi lâzımdır; biz onun karşısında bir rahat, bir dinlenme hissi duymalıyız. Siz sanatin çalışma değil, oyun nevinden bir faaliyet olduğunu unutuyorsunuz...

«Sanatkâr çalışmaz demiyorum; istirabla çalışması da kabildir... Ben ona eserini ne suretle vücude getirdiğini sormuyorum; orası kendisine aiddir, benden gizlesin. Ben sanat eserinden zevk beklerim... Bir adamın çalışmasını, istirab çekmesini tasvir etse bile yine kendisinde o çalışmanın, istırabın izleri bulunmamalıdır.

«Siz esere değil, onu vücude getirene bakıyorsunuz; eserin meziyetlerini değil, onu vücude getirenin meziyetlerini arıyorsunuz; yani daima dışta kalıyorsunuz. Böyle bedii olmaktan ziyade ahlâkî hükümler vermekte devam ettikçe sanati gerçekten duyamıyacaksınız. Gayet ince tahlilleriniz, büyük bir alâka ile dinlenecek sözleriniz olabilir; fakat sanatkârı unutup da sadece esere bağlanmağa razı olmadıkça, bir işi zor olduğu için beğenmekte devam ettikçe hükümlerinizin bedii bir kıymeti olmıyacaktır...

«O muharririn bu kitabı kolaylıkla, oynar gibi yazdığını söyliyecek olsaydınız size, zannederim, yine buna benzer bir cevap verirdim. Zorluk bir kıymet olmadığı gibi kolaylık da bir kıymet değildir. Uzun, istiraplı emekler mahsulü olan eserler arasında, âdeta oynıyarak vücude getirilmiş olanlar arasında çok güzelleri gibi büsbütün değersizlerine de rasgelinmiştir. Zaten sanatkâr olmıyan adamın çok çalışması ne işe yarar?... Hattâ bazı sanatkârların, kolayca vücude getirdikleri güzel eserleri, sonradan onların üzerinde uzun uzun çalışarak bozdukları görülmüştür... Hayır, zorluk, çalışmak, sanatte bir şey isbat etmez...»

Sonra düşündü; içinde haksızlık etmiş gibi bir his vardı:

— Belki de haklısınız! dedi. Çok çalışmış, istirap çekmiş bir adamın eserine, o emeğe hiç itibar etmeden bakmak insana ağır geliyor. Gönlümüz her emeğin bir mükâfatı olmasını istiyor. Uğraşmış, didinmiş insanın muvaffak olamaması bizde adalet hislerini rencide ediyor; bu yüzden o eseri beğenmek için sebebler arıyoruz.

«Kendimizden de şüphe ediyoruz: Bir insanın aylarca, yıllarca çalışarak vücude getirdiği eseri bizim çabucak reddetmeğe ne hakkımız var?... Kendimizde böyle bir hak tasavvur etmek bizi utandırıyor. Bunun içindir ki iyi, güzel eserlerin emek mahsulü olduğunu, ötekilerin de alelâcele vücude getirildiğini iddia etmek, buna inanmak daha hoşumuza gidiyor. Demin size, bir eser karşısında sanatkârın emeğini düşünmekten, ahlâkî hükümler vermekten kendini alamıyacak insanın hiç bir zaman sanati gerçekten anlıyamıyacağını, vereceği hükümlerin bedii bir kıymeti olamıyacağını söylemiştim... Öyle ama o emeğe hiç itibar etmiyecek olan kimsenin de insandan anlıyabileceği pek şüphelidir...

«Fakat buna rağmen içimizden gelen sese, ister merhamet hissi, ister adalet hissi deyin, o hisse mukavemet etmemiz, bir emek mahsulü de olsa güzel bulmadığımız eserin güzel olmadığını söylemeğe cesaret etmemiz lâzımdır. Zaten o adalet hissine kapılmakla başka türlü bir adaletsizliğe düşmüş olmaz mıyız? Zor işin

(Devamı 4 üncü sahifede)

Nurullah ATAÇ

Bugün: *saat 9,30 dan itibaren* **SARAY ve İPEK ve** *İzmirde Elhamra* sinemalarında birden

Türk san'atkârlarının memleketimizde hazırladıkları senenin ikinci filmi bugüne kadar yapılan filimlerin en güzeli, en eğlencelisi ve en mükemmelidir.

TOSUNPAŞA

Bu hakikî bir kahkaha tufanıdır.

Kıymetli yıldızımız
FERİHA TEVFİK

TOSUN PAŞA filminde kıymetli artistlerimiz
VASFİ RIZA - FERİHA TEVFİK - MAHMUD

Sevimli ve büyük san'atkârımız HAZIM

Genç ve kıymetli artistlerimiz Şevkiye ve Süavi

TOSUN PAŞA Filminin
Başrolünde:
HAZIM
VASFİ RIZA
FERİHA TEVFİK
HALİDE
NECLÀ
MAHMUD
SÜAVİ
ŞEVKİYE
Ve
TANASA REVÜSÜ

Halide Mahmud
ve
TOSUN PAŞA

TOSUN PAŞA musiki kısmile VASFİ ve FERİHANIN şarkıları MUHLİS SABAHADDİN

Dikkat

Filmin uzunluğu ve programın tenevvüü dolayısile SEANSLAR HER GÜN SAAT: 9,30 - 11,45 - 2 - 4,15 - 6,30 ve 9 da Bugün PAZAR günü dahil olmak üzere BAYRAM GÜNLERİ sabah saat 9,30 da TENZİLÂTLI İLÂVE, HALK MATİNELERİ

Kıymetli san'atkârımız
HALİDE

Filme ilâve olarak: Ebedi şefimizin vefatının yıldönümü münasebetile Ankarada ve İstanbulda yapılan muazzam merasimler. Milli şefimizin Atatürk'ün muvakkat kabirlerine çelenk koyması.

BULMACAMIZ

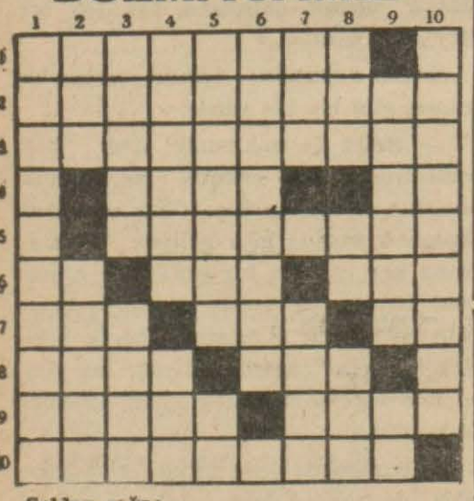

Soldan sağa:
1 — Fransız başvekili
2 — Beygirin sırtı.
3 — Tasfiyei hesabat.
4 — Makbuz - Nota.
5 — Kilid ve anahtar tamircisi.
6 — Tersi beyazdır - Tersi kampanadır - At.
7 — İnsan cinsi - Rüzgâr - Uzak nidası.
8 — Bir erkek ismi - İsim.
9 — Alaca benekli at - Zevce.
10 — Azot mürekkebatile.

Yukarıdan aşağı:
1 — Mendirek.
2 — İstikbal - Arapça.
3 — Tersi küçük taş parçalarıdır - Bir hayvan.
4 — Elbise boyası - Tersi terektir.
5 — Dayeler - Tersi yemektir.
6 — Varidat için.
7 — Ekscelânsın başı - Toprak rengi.
3 — Tramvay yolu demiri - Geminin ı - Mülk.
9 — Yalnız söyliyen ve çalgı çalan sanatkâr - Nota.
10 — Su membai.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Siegfried, 2 — Arka, İşgal, 3 — Raife, Era, 4 — Ren, Kel, Mi, 5 — Camcılık, 6 — Brem, Ag, 7 — Re, İkame et, 8 — Ucur, Sakal, 9 — Canan, Sada, 10 — Kiel, Talim.

Yukarıdan aşağı:

1 — Sarrebruck, 2 — İrae, Recai, 3 — Ekince, Une, 4 - Gaf, Amiral, 5 - Ekmek, 6 — Ri, Ecnas, 7 — İş, Li, Masa, 8 — Ege, Laekal, 9 — Darmıgeldi, 10 — Laik, Taam.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.
TÜRKİYE SAATİLE
PAZAR 12/11/939

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği: Oyun havaları, Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, idare eden: Mesud Cemil, 13,30-14,30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Pachernegg: Dans, 2- Heinz Walther: Dandeden Kuklalar (Fokstrot), 3- J. Strauss: Gül düğünü operetinden ilkbahar havası (vals), 4- Micheli: Gece buseleri, 5- Schebek: İtalyan serenadı; 6- J. Strauss: Çardaş, 7- Louis Ancel: Karmensita (İspanyol entermezzo'su) 8- R. Heuberger: Şarkta suitinden rakşeden kızlar, 9- Caludi: Romans.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ye meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19 Çocuk saati, 19,30 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,30 Konuşma (Türk tarihinden sahifeler), 20,45 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Reşat, Cevdet Kozan, Ruşen Kam, 1— Okuyan: Radife Erten, 1- Sadettin Kaynak - Mecnun, 2- Sel Pınar - Kürdilihicazkâr şarkı: (Ne gelen var ne haber), 3- Mûsa Süreyya - Kürdilihisazkâr şarkı: (Gün doğmıyacak), 4- Halk türküsü: (Karanfil oylum oylum), 5- Halk türküsü: (Şu dağları delmeli), 2 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Mahur peşrevi, 2- Abdi efendi - Mahur şarkı: (Gülşeni ezhar açdı), 3- Rahmi bey - Mahur şarkı: (O gülün geçti güzellik çağı), 4- Yorgo - Mahur şarkı: (Hâlâ kanıyan kalbimi), 5- Vecihe: Kanun taksimi, 6- Arif bey - Mahur şarkı: (Gösterip ağyare lûtfun), 7- Mahur türkü: (Giyer fistanın), 21,30 Müzik (Cazband - Pl.), 22 Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri, 22,15 Ajans spor servisi, 22,25 Müzik (Cazband - Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

TİYATROLAR

HALK OPERETİ - Bugün 16 gece 21 de
MODERN KIZLAR

***

Şehzadebaşı - TURAN Tiyatrosu - Sanatkâr Naşid ve arkadaşları **Kayseri Gülleri** Okuyucu Semiha - **Hudut Ateşler İçinde**

***

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek - Bu gece - Altıncıdaire Şişhane tramvay caddesinde, Atilâ Park salonunda **ÜVEY BABAM**

SOHBET

(Baştarafı 3 üncü sahifede)

muhakkak bir kıymeti olacağını söylerken, emeğe hürmet endişesile asıl hükmümüzü gizlerken karşımızdakileri yanıltmış olmuyor muyuz?

«Sanat zor değildir; asıl zor olan içimizdeki şüpheleri, endişeleri susturarak, insafsızlığı da göze alarak hüküm vermektir... Mamafi bunu yapabilenlerin de böyle zor bir işi yaptıkları için alkışlanmaları icab etmez; onların da yalnız hükümlerindeki isabete veya isabetsizliğe bakarız. Bir işin zor olup olmaması ancak o işe kalkışan adamı alâkadar edecek bir meseledir. Başkalarını alâkadar etmez.»

Nurullah Ataç

Vapurun ambarında çalışırken

Ferid isminde bir tahmil tahliye amelesi, dün limanda Tirentio vapuru anbarında çalışmakta iken büyük bir balye kendisine çarparak ağır surette yaralanmasına sebep olmuş, Ferid polis tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

Otomobil çarptı

Şoför İsmailin idaresindeki otomobil, Beşiktaşta bayan Nadireye çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur.

Vatman Mustafanın idaresindeki Mecidiye köy tramvayı da on dört yaşlarında Petro isminde bir çocuğa çarpmıştır.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Gece saat 20,30 da

ŞERMİN

İstiklâl cad. Komedi kısmı
Gündüz saat 15,30 da matine ve
Gece saat 20,30 da

BİR MUHASİP ARANIYOR

Pazartesi dram salı komedi kısmı süvareleri vardır. Matine yoktur

Askerî liseler atletizm birincilikleri

Kuleli birinci, Deniz lisesi ikinci oldu

Bir müddettenberi askerî liseler arasında yapılmakta olan atletizm birincilikleri neticelenmiş ve dereceler tayin edilmiştir. Umumî tasnifte Kuleli 143 puanla birinci, Deniz lisesi 78 puanla ikinci, Maltepe 55 puanla üçüncü ve Bursa 50 puanla dördüncü olmuştur. Deniz lisesi, bu seneki atletizm birinciliklerine, donanmadaki elemanları iştirak etmediği cihetle, zayıf bir kadro ile girmiştir.

Matbuat takımı bugün Ankaraya gidiyor

Bayramın ikinci günü Ankara Matbuat takımı ile hususî bir maç yapacak olan şehrimiz Matbuat takımı bugün Ankaraya hareket edecektir.

Bu karşılaşma için iki haftadanberi muntazaman çalışan Matbuat futbolcuları seyahate 18 kişilik bir kafile ile ve Ahmed İhsanın riyaseti altında gitmektedirler. Kafileye Hakem komitesi reisi avukat Abdullah Güz refakat etmektedir.

BUGÜN
ASRÎ Sinemada
Büyük bayram haftası 2 büyük filim birden:
1 — AYNAROZ KADISI
(HAZIM, VASFİ, BEHZAD, HALİDE, ŞEVKİYE)
tarafından oynanan büyük Türk filmi
2 — BORA
Şayanı hayret aşk dramı
ŞARL BOYER ve MİCHELE MORGAN tarafından

Türkiye cümhuriyet merkez bankasından:

Yunanistanda bloke matlûbatı bulunanlar, bu paralarını:
1. — Ne suretle tevekkün ettiğini.
2. — Blokajın vukuu tarihini.
3. — Mikdarlarını.
4. — Hangi müessese nezdinde bulunduğunu ve sair müfit malûmatı 10/12/1939 tarihine kadar Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası umum müdürlüğüne isim adresleerile bildirmeleri ilân olunur. «9282»

Devlet limanları işletme umum müdüriüğünden:

Nev'i	Kilo
Silindir yağı	4000
Buhar makine yağı	5000
Dizel makine yağı	10000
Gres yağı	2000
	21000

İdare vasıtaları ihtiyacı için muktezi yukarda cins ve miktarı yazılı yirmi bir bin kilo muhtelif makine yağı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedelleri 7800 lira muvakkat teminatı 585 lira olan mezkûr yağların ihalesi 30/11/939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat on beşte Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Teklif mektuplarını bildirilen vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine tevdi etmeleri lâzımdır.

Bu baptaki şartname sözü geçen komisyonda her gün görülebilir. (9433)

Bir namuskârlığın uyandırdığı hayranlık hissi

Büyük postanede cereyan eden alelâde bir namuskârlık hadisesine şahit oldum. Öyle mühim birşey değil, yani her vatandaşın yapması lâzımgelen ve fırsat düştükçe şüphesiz yaptığı basit bir hareket. Fakat hadisenin garip olan tarafı bu hareketi yapan adamın, etrafında uyandırdığı hayranlıktır.

Bayram münasebetile Büyük postane bu günlerde çok kalabalık. Herkes tebrik zarflarına yapıştırmak üzere pul alıyor. Tek memur, başına toplanan kalabalığı biran evvel savmak için bütün gayretile çalışıyor. Pul koparıyor vesaire...

Bir aralık bir genç adam on kuruş uzattı ve bir altı kuruşluk pul istedi. Memur parayı aldı. Pulu verdi. Fakat aldığı on kuruşluğu dalgınlıkla bir lira zannetmiş olacak ki genç adama yüz kuruş üzerinden para bozmaya başladı. Delikanlı hemen: «Ben size yüz kuruş değil, on kuruş verdim, dedi, bana yalnız dört kuruş iade edeceksiniz.» Bu söz üzerine bütün gözler ona çevrildi. İşi başından aşkın zavallı memur minnettar bakışlarla teşekkür etti. Yaşlıca biri «Aferin» dedi. Ötekiler parasını toplamaya çalışan dürüst delikanlıya sanki, «İsminiz, nerede doğdunuz, tahsiliniz?» gibi sualler sormaya hazırlanıyorlardı ki genç adam yaptığı alelâde bir hareketin uyandırdığı hayranlıktan mahçup, aradan sessizce sıyrıldı, gitti. Herkes arkasından baka kaldı.

Yukarıda da söylediğim gibi tuhaf olan işte bu hayrettir. Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU NELER OLUYOR

Demirl nereden bulmuşlar

İspanyollar cenubi Amerikayı istilâ ettikleri zaman esir aldıkları kızıl tenli muhariplerin mızrakları ucu demir olduğunu hayretle görmüşlerdir. O zamana kadar hiç bir yerde demir madenine tesadüf etmemişlerdi.

İspanyol kumandanları esirleri sıkıştırarak mızrak demirlerini nereden tedarik ettiklerini sormuşlardır. Bunlar gökten inen şehaplardan aldıklarını söylemişlerdir. Fakat bu şehapların nereye düştüğünü her türlü tazyik ve işkenceye rağmen söylememişlerdi.

Asırlardanberi gizli kalan bu sır ancak şimdi keşfedilmiştir. And dağlarında dolaşan bazı seyyahlar vadinin birinde asıl maddesi demir olan birçok haceri semaviye tesadüf etmişler, bunlardan bazılarının yontulmuş olduğunu görmüşlerdir. Meğer eski kızıl tenli muhariplerin mızrakların uçlarındaki demirleri bu haceri semavilerden tedarik etmişlerdir.

Güzelliğin ilâcı !

Sudanın cenubunda seyahat eden bir İngiliz Şilluk kabilesi reisi nezdinde misafir bulunduğu zaman garip bir manzara ile karşılaşmıştır. Yerli gençlerden biri tarafından Nilde öldürülerek kayıkta getirilen bir timsahın lâşası üzerine kabilenin kızları üşüşmüşler ve birer birer ağızlarını timsahın yarasına getirip kanını emmişlerdir.

Bu garip halin sebebini soran Avrupalı seyyah şu cevabı almıştır:

Bizim itikadımıza göre timsahlar vaktile en güzel kızlar idi. Şeytan bunları iğfal ederek timsah şekline sokmuştur. Hangi kız timsahın kanını emecek olursa mutlaka güzelleşir.

Avrupada Bambo yetiştiriliyor

Bambo kamışı şimdiye kadar Avrupada yetiştirilmemekte idi. Şimdi ilk defa Fransada yetiştirilmeğe başlamıştır. İngilterede de yetiştirilmesi için hazırlık yapılıyor. Esasen Bambo hattı üstüva iklimine mahsustur. Fakat diğer iklimlerde yüksek tepelerde, kar mıntakası aşağılarında da yetişebiliyor.

Bambo dünyanın en bereketli ve en faideli nebatıdır. Üç yüz cinsi vardır. Bazıları günde bir ayak yani otuz santim büyür. Azami irtifaı 120 ayaktır. Dünya nüfusunun beşte biri yani 400,000,000 insan Bambo sayesinde yiyeceğini, içeceğini ve giyeceğini temin etmektdir. Bambonun filizleri sebze yerine pişirilmektedir. Bambo tohumları ile bira yapılır. Bambo kamışından ev, sandalye, koltuk, karyola, ok ve yay, şemsiye, muşamba, kılıç ve binlerce türlü ev eşyası yapılır. Bambo kamışının ömrü azamî altı senedir. Fakat bir senede tam boyunu alır. İki senede iyice sertleşir. Bu kamışta maden çok olduğundan balta ile kesildiği zaman çakmaktaşı gibi kıvılcım çıkar.

Kral Farağa bir delinin tecavüzü

Kahire 11 (A.A.) — Dün sabah, Maliye nezareti memurlarından Fariğ isminde birisi Kral Farukun üstüne kemirici bir mayi dolu bir şişe atmıştır. Şişe arabanın arkasına düşmüş ve hiçbir ziyan vermemiştir. Derhal tevkif edilen mütearrız tıbbî muayeneye tâbi tutulmuş ve aklî muvazenesi bozuk olduğu anlaşılmıştır.

Kahire 11 (A.A.) — Krala suikasd yapan Ahmed Fariğ derhal tevkif edilmiştir. Bunu haber veren resmî tebliğde, yapılan tıbbî muayene neticesinde Ahmed Fariğ'in deli olduğu anlaşıldığı bildirilmektedir. Suikasd, Kral Farukun cuma namazından avdeti esnasında yapılmıştır. Kralın refakatinde amcazadesi bulunuyordu.

Alman muhriplerinde fennî hatalar

Vaşington 11 (A.A.) — Son zamanlarda inşa edilen Alman destroyerlerinde mühim hatlar bulunduğuna dair dolaşan şayialara makes olan Vandenberg Bahriye Nazırı Edisona tahrirî bir sual sormuştur.

Nazır, cevaben bu destroyerlerin üst kısımlarının ağır olması dolayısile müvazenelerinin bozulması tehlikesine maruz bulunduklarını söylemiştir.

Papanın sulh hakkında fikri

Roma 11 (A.A.) — Papa, bütün hükûmetler, hakka karşı kuvvet kullanmaktan vaz geçmedikçe ve Tanrının kuvvet ve kudretini, ferd ve camia ahlâkında esas olarak kabul etmedikçe dünyanın sulha kavuşamıyacağını söylemiştir.

Papa, kendisine itimadnamesini takdim eden Haiti'nin elçisini kabul ettiği sırada bu beyanatta bulunmuştur.

İngiliz - Amerikan nakliyat anlaşması

Vaşington 11 (A.A.) — B. Roosevet, gazetecilere beyanatta bulunarak, ittihaz edilen tedbirler mucibince İngiliz gemilerinin, Birleşik Amerikaya şarki Hindistandan kauçuk ve kalay getireceklerini, Amerika gemilerinin de İngiltereye Amerika pamuğu ve İngiltere tarafından sipariş edilecek malzemeyi götüreceklerini söylemiştir.

Gemilerin, mukabelen ve müsavat dairesinde kullanılması için Fransa ile de buna benzer bir anlaşma yapılacaktır.

Irak 15 bombardıman tayyaresi ısmarladı

Santa - Monica 11 (A.A.) — Irak hükûmeti, 1 milyon dolar kıymetinde 15 hafif bombardıman tayyaresi sipariş etmiştir.

Memel ehalisinin tabiiyeti

Bern 11 (A.A.) — Alman istihbarat bürosunun Berlinden bildirildiğine göre Memel ahalisinin tabiiyetine dair imza edilen Alman - Litvanya muahedesinin musaddak nushaları 9 son teşrinde Alman Hariciye Nezaretinde teati edilmiş ve ayni gün meriyete girmiştir.

Irlandada tevkifler

Belfast 11 (A.A.) — 65 şüpheli cümhuriyetçi Ulster sivil makamatı tarafından tevkif edilmiş ve harbin devamı müddetince hapsedilmişlerdir.

BERLITZ
294 İstiklâl caddesi
Akşam Lisan kurları
Fransızca - İngilizce - Almanca
Haftada üç ders
Ayda 4 lira

HABBE ve KUBBE

YAZAN: REFİK HALİD

— 3 —

Çenginin uzattığı tas - Bağdaş kurup oturmak çilesi - Surat asarak seyredilen eğlence - Masa ile iskemleye medhiye

Bir gece, tak tak kapı, gelip beni evimden zorla alıp götürdüler.

Sözün başlayışına bakıp da meraka düşmeyiniz; karakola götürmüyorlardı. Önüme fener çekildi; külâhlı, poturlu, yamçılı, silâhlı, haydud tavırlı, konuşmaz adamlar arkasından ve dar, dolambaçlı, karanlık sokaklardan, kaldırım taşlarını sarsıp köpekleri havlatarak uzun uzun gittik; bir kocaman ahşap konağa girdik, boş ve loş bir avlu, bir gıcırtılı merdiven, eşyasız bir geniş sofa, gittikçe kulağa daha kuvvetli akseden zil, türkü, çalgı sesleri... Nihayet bir kapı açtılar, eşiğinde durakaldım.

Gireyim mi, döneyim mi? Daha doğrusu kendimi içeriye, gözlerimi yumup atayım mı, yoksa tersyüzüne dışarıya fırlatayım, kaçayım mı?

Böyle tütün dumanı ömrümde görmedim; dumanlıktan çıkmış, örümcek ağlarına dönmüş, salkım salkım tavandan sarkıyor. Zannettim ki içeriye adımımı atar atmaz bana bu duman, uzatılmış bir tavan süpürgesine sarılır gibi her tarafımdan dolanıverecek. Sığ yerlerdeki deniz yosunu kadar kaba ve koyu, boşlukta, ağır ağır sallanıyorlar; sanki yüzümde, boynumda ve ellerimde soğuk, yapışkan, tiksindirici temaslarını duyacağım, irkileceğim.

Ayrıca gözümü yakıp genzimi kaşındıran bir sarmısak, rakı, tütmüş petrol lâmbası, ıslak aba ve fena tabaklanmış koyun postu kokusu...

İşte bu hava içinde, sekiz, on kişi, yerde bağdaş kurup halka çevirmişler, başları önlerine eğilmiş, abus ve düşünceli oturuyorlar. Ortada iki kadın, parmak vurup çırpınıyor, kenarda üç, dört çalgıcı el işletip döğünüyor. Haber gönderilip davet edilen, beklenilen misafirin geldiğini farkeden cemaat, birden, gür diye ayağa kalkıyor; çengiler duruyor, çalgılar susuyor; ben ilerliyorum, kapı ardımdan örtülüyor. Artık içlerindeyim, eşraftan tütün kolcu başısı müflis bir hovardanın tertip ettiği eğlence âleminin ortasına düşmüşüm; şaşkın ve pişmanım.

Birbiri arkasına, sağdan soldan «merhaba», «safa geldiniz» mıtralyöz ateşini yedikten ve mukabele ettikten sonra, derin bir sükût içinde çengilerden biri karşıma diz çöküyor ve bir tas uzatıyor. Hayretle bakıyorum, anlamıyorum; aklıma, evvelâ, bu tasa para atmak geliyor, yanlışlık olmasın diye acele etmiyorum, bekliyorum.

Ne ola, yarabbi? Sakın rakı olmasın? Evet, rakı, susuz rakı, yarım okka rakı... Şimdi tas elimdedir, dudaklarımdadır; bir ağız dolusu yuvarlıyorum ve kadının can ve gönülden:

— Şifa, bal olsun!

Dediğini işitiyorum. Bu sesi, cemaatin uğultulu «âfiyet olsun»ları takip ediyor; hem cevap olmak, hem de kavrulan ağzımla ciğerlerimin sızısını bastırmak için başımı, acı bir tebessümle her tarafa sallıyorum, sallıyorum. Tas yanımdakine geçiyor, oradan bir başkasına, birine daha, halkayı tamam ediyorlar; sıra çalgıcılara, sonra da dansözlere geliyor. Bu, âdeta, katoliklerin «Ökaristi» âyini... İsa, şarap dolu kadehini etrafındakilere uzatmış: «Hepiniz bundan içiniz; zira o benim kanımdır!» demiş; günahların affını müjdelemiş, din birliğini kurmuş.

Tek tastan içilen rakı ile ben de odadakilerin mezhebine girmiş oluyor, keyif ehlile kaynaşıyordum. Umumî bir memnuniyet içinde kolcu başı saz heyetine işaret etti:

— Çalın bakalım!

Saz ve oyun, daha şevkli, daha cümbüşlü, tekrar başladı. Bağdaş kurup minderde oturmak idmanı yapmamış olan, zamanına göre modern bir İstanbul çocuğuna yalnız o vaziyet bir azap teşkil edebilirdi. Galatasaray sultanisinde, haftada bir, cuma namazına zorla götürdükleri vakit yanımdakilerin bağdaş şeklinde nasıl da rahat rahat oturduklarına bakar, şaşar; mütemadiyen yerimde bacak değiştirir, kızar; bir türlü kendime bu vaziyeti veremediğimden vücudümün teşekkülünde bir kusur bulunduğuna inanır, maddî, manevî bir huzursuzluk duyardım. Bazan da ramazanda babamla teravihe ve Eyüpteki türbeye gittiğim de olurdu... Ayni beceriksizlik, ayni kemik ve adale ağrısı! Şimdi de herkesin dizkapakları mindere yapışmış, tam bir temas ve «intibak» halinde idi; belli ki vücudları dinleniyordu. Benim dizkapaklarım ise baş kaldırmış, sipsivri, havada duruyordu; âşikârdı ki acı duyuyor, yoruluyordum.

Tas ikinci defa dolaştı; bacağımın birini yan tarafa uzattım; hafif bir rahatlık... Üçüncü içişte ikisini de uzatıp yastığa dayanmakta mahzur görmedim; dar bir ayakkabıyı çıkarıp atan adamın duyduğu geniş bir ferahlık, bir gözü dünyayı görüş...

Çengileri artık keyfince seyredebiliyordum ve yavaş yavaş ben de dumanlara sarılıp kokuya bürünerek kafayı da tütsülediğim, tütsülü lokarinos balığına döndüğüm için artık ne odanın ağır havasından, ne de kokudan müteessir oluyor, kaba bir neşeye gömülüyordum. Bu haletle yanımdaki adama eğildim:

— Şu kızıl saçlı, çilli kız amma da hoş, ha!

Dedim; cevap alamadım. O zaman dikkat ettim, misafirlerden hiç biri başını kaldırıp da oynıyanlara bakmıyordu; hepsi de gayet temkinli, adeta derdli bir vaziyette, gözlerini önlerine dikmişler, acı acı, somurtkan ve endişeli, bir düşünceye dalmışlardı. Bazısı ağır ağır bıyıklarını büküyor, bazısı gözlerini yummuş, «istiğrak» a varıyor; bazısı da sanki kürsü şeyhinin cehenneme dair bir korkunç vaazını dinliyor, için için ah çekip başını sallıyordu. Fakat bütün bu yas ve endişe vaziyetine rağmen saz çalıyor, çengi oynuyor, tas dönüyor, leblebi tabağı gezdiriliyordu. Kızlara bakmadıktan, şakalaşmadıktan, söyleşip gülüşmedikten sonra nasıl eğlenmiş olacaktık, eğlenmiş sayılacaktık?- Buna aklım ermiyordu...

İşin sırrına ertesi günü vakıf oldum: Çengilerden her biri odadakilerden bir misafirin dostu, gözdesi imiş; onun için, arkadaşları tarafından yüzüne bakılması, söz atılması bir hürmetsizlik, cıvıklık addedilir, şayet böyle bir hata işlenirse, yerine göre kanla temizlenmesi lâzımgelirmiş! Halbuki ben o gece, bizim alıştığımız tarzda, çilli kıza da, kumralına da adamakıllı bakmış, iltifatlı sözler söylemiş, şuralarını, buralarını, oyunlarını ve meharetlerini medihten de geri kalmamıştım. Fakat racona vakıf olmadığım, yabancı ve garip sayıldığım için Allaha şükür, mazur görülmüştüm.

İşte eğlence âlemi bu idi, zahir, artık böyle eğlenecektim: Yere bağdaş kuracak, başımı önüme eğecek, gözümü yumacak, ağzımı kırk kişiden arta kalan tasa uzatacak, karşımda zil çalıp bel çalkalıyan kızların yakın hayalile meşgul, leblebi çiğniyerek içimden, belli etmeden, asık suratla sözüm ona zevk dünyasına dalacaktım.

Bu, benim işim değildi. Bir aralık «yemeğe buyurunuz!» dediler, kalktık. Maamafih benim kalkışım ötekilerinki kadar kolay olmadı; fakat sarhoşluktan değil, ayaklarımın tutulmuş olmasından.... Bir adım atar atmaz, sanki bacak kemiğimin içinde bükülmüş telden bir acayip yay vardı, koptu; içinde boşanışını, titreyişini, zangırtısını duydum. Sallayınca zannettim ki madenî boru içinde imiş gibi yalnız bir tarafından takılı kalan o yay tıkır tıkır ses çıkaracak... İskemle ve masa, meğerse, insan icadının şahı imiş; medeniyetin akıncısı, pişdarı imiş; hayatımıza bunlar girdikten sonradır ki bütün bir millet değişti ve düzeldi; meğerse ikisi ne paha biçilmez bir kıymette, ne lüzumlu ve ne esaslı imiş...

Böyle düşünerek ikinci odaya daldım ve yüksek sesle bir: «Eyvah!» koparmamak için ağzımı zor kapadım. Bir yer sofrası, gene minderlerile bizi bekliyordu; gene çömelecek, bağdaş kuracaktım, gene biçare bacaklarımı işkenceye sokacaktım; vazgeçmeği düşünüyordum, gözüme yemek tabları ilişti, bir deve gibi dizkapaklarımı büktüm, sini başına çömeliverdim.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Yıldönümü yadedilen MÜTAREKE

Alman murahhasları, beyaz bayraklı otomobillerle mütareke talebine geliyorlar

Dün, mütarekenin 21 inci yıldönümüydü.

Yenilen ve cesaretleri kırılan Almanlar, 1918 senesi teşrinisani başlangıcından itibaren cephede mukavemet edemiyorlardı. Fransız topraklarından gayri muntazam şekilde askerlerinin çekildiğini gören imparator Vilhelm kaçtı. Berlin hükûmeti de, telsiz telgraf vasıtasile müttefik kuvvetlerle mütareke akdi için müzakereye girişti.

7 Teşrinisani gecesi, ortalık henüz kararmıştı ki, kocaman, beyaz bayraklarla Alman otomobilleri sisleri yararak, müttefik öncülerinin karşısına çıktılar. Bunlar müzakereye memur kimseleri getiriyorlardı.

8 Teşrinisanide mareşal Foch, Berlinin salâhiyet sahibi murahhaslarını Compiègne ormanında bir vagonda kabul etti ve kendilerine müttefikler namına mütareke şeraitini dikte etti. Böylelikle 1914 harbi nihayete erdi.

11 Teşrinisani 1918 de sabahleyin saat beşte mütareke imzalandı. Haber asker ve ahaliye ilân olundu. Ayni gün öğleden sonra, Clemenceau, parlâmentoda:

— Bu sabah saat 11 de bütün cephede ateş kesilmiştir! - diye ilân etti.

***

Mütarekenin yıldönümü münasebetile, Fransız sefiri B. Massigli ve baş konsolos ile Fransız kolonisinden bir grup dün saat onda kilisede dinî merasim yapıldıktan sonra Feriköydeki Fransız mezarlığına gitmişler, harpte ölen Fransızların kabirleri önünde, B. Massigli bir nutuk irad etmiştir.

Haseki hastanesi 400 yaşında..

İstanbul sokaklarında içi kül dolu kaplarla gezen memurlar...

Bugün istanbuldaki hastanelerin babası olan Hasekinin ilk hali

Bir şifa kaynağı olan Haseki hastanemiz dört yüzüncü yaşına basıyor. 400 sene!... Bu dile bile pek kolay gelmiyen bir rakamdır. Dört yüzüncü yaşına basan Haseki, mevcud hastanelerimizin en eskisi, tabir caizse: «Hastanelerin babası» oluyor. Vakıa İstanbulda Hasekiden evvel kurulmuş hastaneler vardır. Fakat bunlar bugüne kadar mevcudiyetlerini idame edememişlerdir. Hasekinin dört yüzüncü yıldönümü parlak merasimle kutlanacaktır.

İstanbul Üniversitesi Tıb tarihi enstitüsü direktörü profesör Süheyl Ünver tarafından Hasekinin dört yüz senelik tarihçesine ait pek dikkate şayan bir etüd hazırlanmıştır. Bu münasebetle genç âlim Süheyl Ünverle Hasekinin dört yüz senelik hayatı hakkında görüşmeği faydalı bulduk. Profesör bize Haseki hakkında şunları anlattı:

— Bu hastane, ilk defa 1539 da Avretpazarında kurulmuştur. Hastaneyi yaptıran Hurrem sultandır. Haseki, İstanbulda yapılan üçüncü hastanedir. İlk hastane, Fatih tarafından yaptırılmıştır: Fatih darüşşifası... İkinci hastaneyi Yavuz sultan Selim yaptırmıştır. Bu da 1514 te tesis edilen Miskinler tekkesidir. Üçüncü olarak Haseki hastanesi yapılmıştır. Fatih darüşşifası, Miskinler tekkesi bugün mevcud olmadığına nazaran İstanbulun en eski şifa yurdu, sıhhat müessesesi Haseki hastanesidir. Mevcut kayıtlara nazaran Haseki hastanesi dört yüz sene içinde faaliyetine hiç fasıla vermiş değildir.

Şurası da şayanı dikkattir ki yirminci asrın başına kadar Türkler İstanbulda elli hastane vücude getirmişlerdir. Bu da bizim sıhhat işlerimize ne büyük bir ehemmiyet verdiğimizi çok güzel gösterir.

Haseki ilk kurulduğundanberi tam kadro ile çalışmıştır: Biri başhekim olmak üzere iki hekim, iki cerrah, iki göz mütehassısı ve eczacılar... Hekimlere bugünkü paraya göre oldukça mühim bir ücret verildiği kayıtlardan da anlaşılıyor. Bu hekimlere birer gündelik verilirmiş. Başhekim günde 25 dirhem altın alırmış. İkinci hekim günde 15 dirhem gümüş, birinci cerrah günde 5 dirhem, ikinci cerrah üç dirhem, birinci eczacı beş dirhem, ikinci eczacı üç dirhem gümüş alırlarmış.

Hastane, âcil vakalara da cevap vermek üzere geceli gündüzlü açık durурmuş. Hekimler geceleri hastanede yatarlar, müesseseden hiç ayrılmazlarmış. Hastane ayni zamanda mektep mahiyetinde imiş. Hekim mülâzimleri burada yetişirmiş. Pazartesi, perşembe günleri, bugünkü asrî hastanelerde olduğu gibi, poliklinik yapılırmış. Bugünlerde muhtaç olan hastalara ilâç, şurup ve macunlar verilirmiş.

1868 senesinde hastane ıslah edilmiştir. Bir aralık darülâceze, kadın deliler için tecridhane haline getirilmişir. Hattâ bir kısmı mücrim kadınlara mahsus zindan makamında da kullanılmıştır. Fakat hastanelik mahiyetini hiç kaybetmemiştir.

Sonra hastane kalabalıklaşmış, burası kâfi gelmeyince 1884 te şimdiki bulunduğu bina satın alınmıştır. Şimdiki bina meşhur Moralı Ali beyin konağıdır. Fakat eski bina son zamanlara kadar gene kullanılmıştır. Burada uzun müddet kadın deliler tedavi edilmiştir. 1310 zelzelesi hastanede epeyce hasar yapmış ve telâş uyandırmıştır. 1917 Aksaray yangınında kadın delilerin nakli oldukça mühim bir mesele teşkil etmiştir.

Haseki hastanesinin ilk açıldığı zaman 40 - 50 yataklı olduğu tahmin ediliyor. Bu yataklar vakıfların malı idi. O zaman Evkaf büyük bir faaliyet

Haseki hastanesinin eski ve yeni hali

gösteriyordu. Vakıflar idaresi bundan sonraki devirlerde bozulmuştur. Evkafın ilk zamanlarda ne kadar çalıştığını göstermek için bir misal söyliyeyim:

Eskiden Evkafın aylıklı memurları varmış. Bunlar ellerinde birer kap şehirde dolaşırlarmış. bu kapların içinde kül bulunurmuş. Bu memurlar sokakları dolaşırlarken yerde bir tükrük gördükleri zaman hemen kapdan bir miktar kül alırlarmış, bu tükrüklerin üzerine dökerlermiş. Eski Evkaf bu derece mükemmel teşkilât yapmıştır.

Bundan başka Hasekide, Fatihte ve şehrin birçok semtlerindeki imaretler de o zamanın mühim bir ihtiyacına cevap veren faydalı müesseseler olmuştur. Bu imaretlerin Fatih gibi zengin olanlarında çeşit çeşit nefis yemekler bulunurdu. Hattâ zengin bir imarette üzüm turşusuna kadar her nevi turşu bulmak kabildi. Lisanımızda «zırva» diye bir tabir vardır. Zırva imaret yemeklerinden birinin ismidir. Bu yemek fevkalâde kalorili bir şeydir. Şöyle yapılmaktadır: 20 okka nişasta, 20 okka kuru üzüm, 20 okka şeker, 20 okka kuru incir... Bunlar bir pelte haline getirilir, güzel bir yemek yapılırdı. Karışık maddelerden yapıldığı için bugün bazı işlere zırva denilmesi ihtimal ki buradan gelmektedir.

Diğer taraftan keşkekten başka olmak şartile buğdaydan yapılan bir imaret yemeği daha vardır. Bu yemek az tuzlu pişirilir, herkesin önüne böyle getirilirdi. İstiyen buna şeker atar, tatlı olarak yer, istiyen de tuz eker, öyle yerdi.

Haseki hastanesinin yanında da oldukça zengin bir imaret vardı. Ayrıca hastanede de hastalar, hekimler ve sair hademeler için yemek pişerdi.»

Haseki hastanesinin dört yüz senelik tarihine şöyle bir baktıktan sonra biraz da şimdiye kadar birçok kimselerin merakını uyandıran bazı hastanelerden bahsedelim. Meselâ Miskinler tekkesi...

Bu tekkenin şimdiye kadar Zambako paşanın yazdığı gibi, ikinci Murad devrinde yapıldığı zannediliyordu. En son araştırmalar neticesinde buranın Yavuz sultan Selim zamanında kurulduğu meydana çıkmıştır.

Buradaki eski hayat hakikaten son derece meraklıdır. Meselâ bu tekkenin sakinleri kadın, erkek beraber yaşarlarmış. Hattâ Miskinler tekkesinde ailesile beraber oturanlar varmış.

Hasta miskinlerden erkekler kadınlarla evlenirlermiş. Tıb fakültesinin imamı İzzet efendi iki miskinin nikâhlarını kıymıştır. Hattâ bazan tekkedeki miskinlerin hariçte hasta olmıyan kimselerle evlendikleri de görülmüştür.

Miskinler tekkede tavuk, keçi yetiştirirler, harice süt ve yumurta satarlarmış. Hattâ Ömer efendi adında bir miskinin 20 keçisi varmış.

Hikmet Feridun Es

Bugünkü maçlar

Şeref stadı:		
Anadolu - Karagümrük	Saat	9
Süleymaniye - İ. Spor	»	10,45
Topkapı - Vefa	»	12,30
Galatasaray - Beşiktaş	»	14,30
Taksim stadı:		
Beyoğluspor - Galataspor	»	10,30
Beykoz - Hilâl	»	12,30
Beyoğluspor - Kurtuluş	»	14,30
Fener stadı:		
Altınordu - Galatagençler	»	12,30
Fenerbahçe - Kasımpaşa	»	14,30

Bayram turnuası

Taksim stadı müdürlüğü tarafından bayram günleri devam etmek üzere dört klüp arasında turnua maçları tertip edilmiş ve ortaya bir kupa konmuştur. Bayramın ikinci günü başlıyacak olan turnuanın ilk maçlarında Galatasaray ile İstanbulspor, Beyoğluspor ile Şişli karşılaşacaklardır. Bayramın üçüncü günü bu maçların galipleri karşılaşacak ve kupanın sahibi belli olacaktır. Ayni gün mağlûplar da üçüncülük için oynıyacaklardır. Müsabakalara her iki gün saat bir buçukta başlanacaktır.

AKŞAM SPOR

Galatasaray-Beşiktaş maçının neticesi ne olabilir?

Senenin en mühim maçı bugün Şeref stadında oynanacak

Lig maçlarına bugün Şeref, Taksim ve Fener stadlarında devam edilerek beş birinci küme, üç ikinci küme müsabakası yapılacaktır.

Bu karşılaşmalar arasında günün, hattâ senenin en mühim maçı hiç şüphesiz Şeref stadında Beşiktaş ile Galatasaray arasında yapılacak olan müsabakadır. Liglerde yaptığı altı maçın hepsini de galip olarak bitirerek 18 puanla başta giden Beşiktaşlıları, bugünkü müsabakayı da kazandıkları takdirde, liglerin birinci devresini birincilikle nihayetlendirdikleri gibi, birinci devrede diğer klüplerle açtıkları puan farkını kapatmak çok güç olacağından, geçen sene olduğu gibi gene İstanbul şampiyonu olarak görmek icab edecektir.

Filvaki futbolün birçok sürprizlerine şahid olduğumuz lig maçlarında birinci devreyi mağlûp ve berabere olmadan nihayetlendiren bir takımın ikinci devrede ayni kuvvet ve enerjiyi muhafaza edeceğini bugünden iddia etmek doğru olmamakla beraber liglere iştirak eden diğer takımlarımızın vaziyetini göz önünde bulundurursak, bu iddiamızın tahakkuk etmemesine hiçbir sebep yoktur.

Beşiktaşlılar Feneri kazandıktan sonra ikinci korkulu maçlarını bugün Galatasaray karşısında yapacaklar. Kabul etmek lâzımdır ki Galatasarayın bu seneki kadrosu şehrimizin en teknik ve netice alan oyuncularından teşkil edilmiş bulunmaktadır. İstikrar temin etmiş on bir oyuncunun kurduğu bu ekip, İstanbulspora karşı vuku bulan tesadüfî mağlûbiyetin acısını bütün lig maçlarında çekmektedir. Yoksa onlar da ayni vaziyette ve Beşiktaşın puanına yakın bir derece ile bugünkü müsabakaya iştirak etmek imkânına malik olacaklar ve şampiyonluk yolunda da en kuvvetli rakip bulunacaklardı. Halbuki bu ümid Beşiktaşın bugün ve ikinci devre maçlarında Galatasaraya ikinci defa yenilmesile kabildir ki, bu da bize biraz güç görünmektedir. Bu maçların birisi Beşiktaş tarafından kazanıldığı takdirde yukarıdaki iddiamızın tahakkuk edeceği tabiîdir.

Bugünkü maç ne olabilir? Yukarıda her iki klübün şampiyonlukta oynıyabileceği rolü esaslı surette teşrih ettik. Ayni derecede sıkı ve çetin bir müdafaaya istinad eden bu takımların bugünkü karşılamasını muhacimlerinin halledeceğini ileri sürmek en doğru harekettir. Asabiyete kapılmadan soğukkanlı oynıyabilecek muhacim hattı, maçı kendi klübü lehine çevirecektir. Zuhur edecek fırsatlar ve bundan istifade etmesini bilen muhacimler ki (her iki takımda da mevcuddur) klübüne üç puan kazandıracaktır. Saha ve halk avantajını Beşiktaş lehine kaydederken fırsatcı muhacim avantajını da Galatasaray lehine görmekteyiz. Günün diğer maçları arasında puan cedvelinde mühim değişiklik yapacak derecede bir müsabaka yoktur. Kanaatimizce İstanbulsporun Süleymaniyeyi, Vefanın Topkapıyı, Beykozun Hilâli, Fenerin Kasımpaşayı kazanması normal neticelerdir.

Profesyonel güreşler

Dinarlı Mehmed ile Kara Ali yarın iddialı bir müsabaka yapacaklar

Profesyonel güreşçilerden Dinarlı Mehmedin Avrupa ve Mısırda bir turneye çıkacağını evvelce bildirmiş ve bu turneye çıkmadan evvel kuvvetini isbat etmek için başta giden pehlivanlarımızla boy ölçüşmesini ileri sürmüştük.

Memnuniyetle haber aldığımıza göre, Dinarlı Mehmed bu fikrimizi kabul etmiş ve karşısına çıkarılacak her hangi bir pehlivanla tutuşmağa hazır olduğunu bildirmiş olduğundan, organizatörlerle yapılan anlaşma üzerine bayramın birinci günü Taksim stadında profesyonel pehlivanlar arasında müsabakalar tertip edilmiştir. Saat 13,30 da başlıyacak olan bu müsabakalarda Dinarlı Mehmed - Kara Ali ile Tekirdağlı Hüseyin - Babaeskili İbrahim ile, Mülâyim - Karacabeyli Hayati ile, Molla Mehmed - Arap Hüseyin ile tutuşacaklar ve bunlardan başka ikinci sınıf pehlivanlar arasında da bazı müsabakalar yapılacaktır.

Her hafta devam eden lig maçları dolayısile başka güreş yapmağa müsait saha olmadığından, müsabakalar bir günde nihayetlenecektir. Bu yüzden karşılaşmaların çok sıkı geçeceği tahmin edilmektedir.

Beşiktaş ile Fenerbahçe karşılaşıyor

Bayram tatilinden istifade edilerek Fenerbahçe ile Beşiktaş takımları arasında hususî bir müsabaka yapılmasına karar verilmiştir. Bayramın ikinci günü Şeref stadında yapılacak olan bu karşılaşmaya her iki takımın en kuvvetli kadrolarile çıkacakları tabiî olduğundan, müsabakanın çok zevkli ve o nisbette heyecanlı geçeceği tahmin edilmektedir. Bu mühim maça saat 14,30 da başlanacaktır.

Atatürk atletizm müsabakaları

Her sene 27 kânunuevvelde yurdun her tarafında yapılacak

Beden Terbiyesi Genel Direktörü spor mıntakalarına şu tamimi göndermiştir:

Ebedi Şefimiz Atatürkün kurtuluş mücadelesi başlangıcında 27/B.Kânun/1919 da Ankaraya ilk defa ayak bastıkları gün, Ankaralı atletler tarafından bir spor tezahürüne vesile olmuş ve Ebedi Şefin Ankaraya giriş noktası olan mevkiden ilk konak yeri olan Hükûmet dairesine kadar uzamak üzere sokak koşuları tertip edilmişti.

Yüzlerce gencin iştirak ettiği bu koşular Ankara Bölgesinde üç senedenberi muntazaman yapılmaktadır. Ankarada Atatürkün şehre giriş gününün yıldönümünü kutlama programını hazırlayan ve tatbik eden Ankara Halkevi bu koşuların birincisine her sene bir kupa vermekte, ayrıca derece alanları madalya ile taltif eylemektedir.

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü, milli hayatta işe başladığı gündenberi her ne memuriyet ve sıfatta olursa olsun her şeyden evvel tam bir sporcu olan Ebedi Şef Atatürk'ün aziz hatırasını yada vesile olmak üzere Ankarada yapılmakta olan bu koşuların bu yıldan itibaren yurdumuzun her köşesine teşmilini muvafık görmektedir.

1 — Bu koşu, bütün Türk gençliğine açık olacak ve her sene aynı tarihte saat 10 da tekrarlanacaktır.

2 — Koşunun mesafesini her Bölge, 1000 - 5000 metre dahilinde, elinde mevcut eleman şartlarına göre tesbit etmekte serbestir. Muvasalat mahalli olarak Cümhuriyet meydanı veya Hükûmet konağının intihabı, umumi alâkanın celbi bakımından faydalıdır.

3 — Koşuya mümkün olduğu kadar fazla sporcunun, hattâ kulüplerin bütün atletlerinin iştiraki temin edilmelidir.

4 — Bu koşunun kaza merkezlerine kadar teşmili çok şayanı arzudur.

5 — Müsabakayı kazananlara 1 inciden 3 üncüye kadar Bölgece veya mahallî Halkevince münasip mükâfatlar verilmesi muvafık olur.

Bu müsabakaları Bölgenizde de tertip ve teşvik etmekle beraber, koşuların fotoğrafla tesbitini ve netice hakkında en kısa zamanda Genel Direktörlüğe malûmat verilmesini saygılarımla arzederim.

Apartıman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın **KÜÇÜK İLÂNLARI**'ndan istifade ediniz.

Ebedî Şefin kabrini ziyaret intibaları

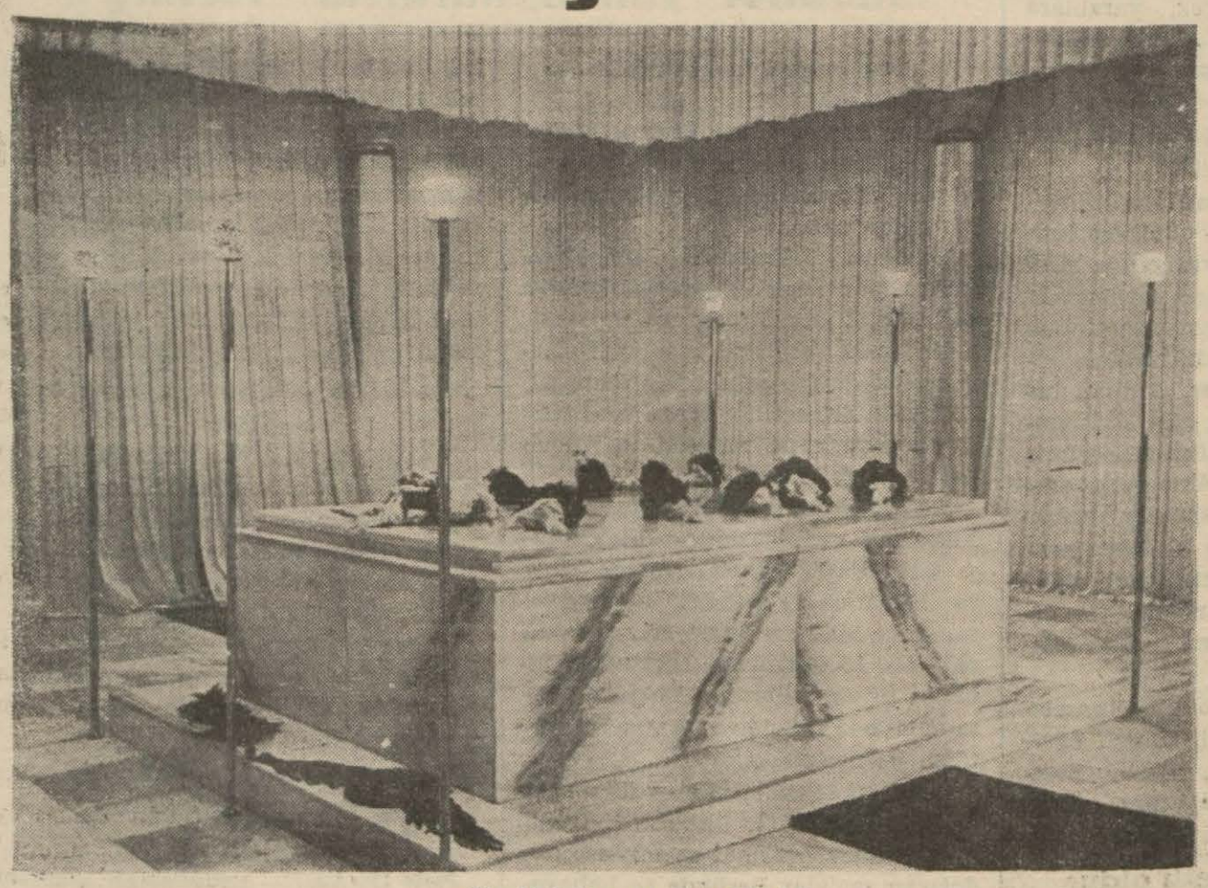

Ebedî Şefin muvakkat kabri

Milli Şef, Atatürkün kabri önünde

Tarih kurumu azası

Ziyaretten çıkanlar

Vekiller Heyeti

Amerika sefiri kordiplomatik namına çelenk koyarken

Atatürkün kabrini ziyarete gidenler

Atatürkün kabri etrafında

Ziyaretten göz yaşları arasında çıkanlar

Fransanın müstemlekelerinden getirtebileceği kuvvetler

Fransız müstemlekeleri erzak, ham madde bakımından bitmez tükenmez bir ambardır

Almanyanın sulh taarruzu akim kaldıktan sonra harbin şiddeli bir devreye girmesi bekleniyordu. Henüz bu devre başlamamıştır. Fakat şurası muhakkaktır ki taarruz yapılsın, yapılmasın harp uzun sürecektir. Çünkü garp cephesinde iki muhasım, yüz binlerce insan zayiatına katlanılmaksızın aşılması pek güç ve hattâ imkânsız müthiş istihkâm şebekelerine dayanıyor. Bu itibarla İngiltere ve Fransa ile Almanya arasında bir buçuk aydanberi başlıyan harp uzun ve yıpratıcı olacak ve hangi taraf, daha fazla mukavemet gösterir ve zayiatını, yeni yeni kuvvetlerle ve harp vasıtalarile bol bol doldurmağa muvaffak olursa o taraf nihai zafere ulaşacaktır.

Harbin muhtemel neticesini bu cihetten mütalâa edecek olursak İngiltere ile Fransanın Almanyaya nisbetle daha üstün vaziyette bulundukları anlaşılır.

Filhakika İngiltere ile Fransanın harp cephesine sevkedebilecekleri kuvvetler, yalnız anavatan kuvvetlerinden ibaret değildir. Bu iki büyük imparatorluğun müstemlekelerinde bitmez tükenmez insan membaları vardır. Bu itibarla, müstemleke ve dominyonlarından garp cephesine celbedecekleri kuvvetlerle, garp cephesindeki kuvvet farkını gün geçtikçe kendi lehlerine çevirecektir.

Fransa müstemlekelerinden ne kadar kuvvet çıkarabilir? 1914 - 1918 harbinde müttefiklerin müstemleke ve dominyonlarından garp cephesine getirttikleri kuvvetler, nihai neticenin istihsalinde kati bir rol oynamışlardı. Umumî harp esnasında Fransız müstemlekeleri Fas, Cezair, ve Tunus müstesna olmak üzere garp cephesine, yani Garbî Afrika 150,000, Hindiçinî 46,000, Madagaskar 40,000, Antil ve Reunion adaları 36,000, Somali 2,500, Pasifik 1,500, yani ceman 275,000 kişilik bir ordu göndermişlerdir.

Maamafih bu kuvvetler, nefsi Fransaya gönderilmiş olan muhariplerdir. 80,000 kişilik yerli bir ordu, memleketlerinde kalmış ve müdafaa işlerile meşgul olmuştur. İlk defa Fransız müstemlekelerinde yapılan bu seferberlik tecrübesi muvaffakıyetle neticelenmiş, ve yeni bir harpte Fransanın müstemlekelerindeki insan membalarından daha geniş bir mikyasta istifade edebilmesi için icap eden bütün tedbirler alınmıştır.

1938 senesinde İtalya, Tunus, Cibuti, Korsika ve Nis üzerinde, iddialar ileri sürmeğe başladığı zaman Fransa hükûmeti, her ihtimale karşı müstemlekelerinde bulunan hazarî yerli ordusunu iki misline çıkarmış Garbi Afrika ile Hindiçinideki yerli Fransız ordusunun mevcudu 120,000 neferi bulmuştur.

Petit Parisien gazetesi, Fransanın müstemlekelerinden çıkarabileceği askerî kuvvetten bahsederken diyor ki: «Bugün yukarıda zikredilen rakamlar, hakikati ifade etmiyor. Şimdi Fransa müstemlekelerinde silâh altında bulunan kuvvetler, bunun birkaç misli fevkinde bulunmaktadır. Fransız Müstemlekât Nezaretinin hesaplarına ve tedkiklerine göre Fransız müstemlekelerinin verecekleri kuvvet 2,000,000 asker ile 500,000 işçi olacaktır.

Bu, bu kuvvetin davet ve sevkedileceği mânasını ifade etmez. Bunun mânası şudur ki, Fransa müstemlekelerinin yardımına lüzum görürse denizaşırı memleketlerinde bu kuvveti bulacak ve celbedecektir. Tabiî bu rakama, Fransanın Tunus, Cezair, Fastan celbedeceği kuvvetler dahil değildir.

Fransa, müstemlekelerinde bu büyük orduyu vücuda getirirken, müstemlekelerinin müdafaasını da ihmal etmemiş, tayyare meydanları, şoseler, limanlar ve saire inşa etmiştir.

Fransa, asıl anavatan ordusuna munzam olacak böyle kuvvetli ve müthiş bir müstemleke ordusu vücuda getirmiştir.

Fransız müstemlekelerinin erzak, zehair ve ham madde bakımından anavatana yapacakları yardım da askerî kuvvet bakımından yapacakları yardımdan aşağı değildir. Fransız müstemlekeleri, bitmez, tükenmez bir zahire, erzak ve ham madde ambarıdır. İngiliz ve Fransız filolarının denizlerde temin ettikleri mutlak hâkimiyet, iki müttefikin müstemleke ve dominyonlarından âzamî istifade etmelerini imkân dahiline koymuştur. Bu bakımdan İngiltere ile Fransa, istikbale emniyet ile bakıyorlar. Harbin uzaması, İngiltere ile Fransanın tamamile lehine ve Almanyanın aleyhinedir.

Garp cephesinde harp faaliyeti gittikçe artıyor

(Baştarafı 1 nci sahifede)

10/11 teşrinisani gecesi düşman tayyareleri Fransız şimal doğusu üzerinde uçmuşlardır.

Gündüz sükûnetle geçmiştir.

Berlin 11 (A.A.) — Tebliğ: Garp cephesinde hafif topçu ve keşif faaliyeti olmuştur.

Bir Fransız bağlı balonu bir Alman avcı tayyaresi tarafından düşürülmüştür.

Londra 11 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri dün gece Almanyanın batı cenubu üzerinde iştikşaf uçuşları yapmışlardır.

Tayyareler bilhassa Stutgard, Manheim, Nurenberg şehirleri üzerinde uçmuşlardır.

Bir tayyare üssüne dönmemiştir.

Dominyonlar delegeleri karargâhta

Paris 11 (A.A.) — İngiliz dominyonları ve Hindistan delegeleri bugün umumi karargâha gitmişler ve Başkumandan Gamelin tarafından harb vaziyeti hakkında verilen izahatı dinlemişlerdir.

Misafirler yemeği Başkumandanla birlikte yemiş ve müteakiben Parise dönmüşlerdir.

İngiliz donanmasına fazla gönüllü yazılıyor

Londra 11 (A.A.) — Donanmaya gönüllü kaydı işleri 1940 senesinde de ayni hızla gittiği takdirde İngiliz donanmasındaki gönüllü adedi 50.000 e çıkacaktır. Bu suretle deniz kadrosu mevcudları yüzde 30 nisbetinde artmış olacaktır. Şimdiki halde mekteppler dolmuştur ve yeni talebe kaydına imkân kalmamıştır. Nisan 1935 de donanma kadrosunun mevcudu 92 bin kişi idi. Nisan 1939 da bu mikdar 122.000 e çıkmıştır. Gelecek Nisanda kadro mevcudu 131,000 kişiyi bulacaktır.

Bir İngiliz tayyaresi Belçikaya indi

Brüksel 11 (A.A.) — Bir İngiliz tayyaresi dün Fransız hududu civarında Coutrai mıntakasında yere inmiştir. Tayyare müsadere edilmiş ve mürettebatı tevkif edilmiştir. Tahkikatın verdiği netice, henüz malûm değildir. Hadisenin bir pilotaj hatasından ileri geldiği zannedilmektedir.

Selâhiyettar mahfillerde bir Alman tayyaresinin Belçika erazisinde düşürüldüğüne dair dolaşan haberler, tekzip edilmektedir.

Küçük bir İngiliz gemisi kayıp

Londra 11 (A.A.) — Amirallık, küçük bir yardımcı gemi olan Rover'in kaybolduğunu ve bu geminin ziyaa uğramış telâkki edilmesi lâzım geldiğini ilân etmektedir. Mürettebatın ailelerine bilhassa malûmat verilmiştir.

İmalâttan artan kırıntılar atılmıyacak

Londra 11 (A.A.) — Askerî ve sivil fabrikalarda imalâttan artan bütün kırıntıların kullanılması için bir servis ihdas edilmiştir. Bu servisin büyük tasarruflar temin edeceği kat'iyetle söylenmektedir.

Bir Alman tayyaresinin akını

Londra 11 (A.A.) — Bir Heinkel Alman bombardıman tayyaresi, bugün, keşif yapmak üzere Shetland adaları üzerinde uçmuş, topçu tarafından püskürtülmüştür.

Bir İngiliz muhabiri cephede öldü

Londra 11 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin, Fransadaki İngiliz ordusu nezdinde bulunan hususî muhabiri Thomas Darlow ölmüştür.

Bir Alman tayyaresi düşürüldü

Londra 11 (A.A.) — Düşman keşif tayyareleri, dün İngiltere sahillerinde çok faaliyet göstermişlerdir.

Dornier Alman deniz tayyaresi, İngiliz hava ordusuna mensup iki tayyare ile bir muharebeden sonra düşürülmüştür. Tarafımızdan hiç zayiat verilmemiştir.

Bir güvercin bir Alman tahtelbahirinin yerini meydana çıkardı

New - York 11 (A.A.) — New - York Times gazetesi Meksoko'dan şöyle bir haber almıştır:

Yorgunluktan Meksiko civarında kâin Texoco gölü sahilinde düşen bir posta güvercini, Meksika sahilleri civarında bir Alman tahtelbahiri bulunduğunu meydana çıkarmıştır.

Güvercin, silinmez mürekkeple yazılmış şifreli bir mesajı taşımakta idi. Mesajda 17 İlkteşrinde tahtelbahirin bulunduğu vaziyet bildirilmekte idi.

Amerika, mühim noktalara mayn döküyor

Vaşington 11 (A.A.) — Amerikan bahriyesi şimdi Atlantik ve Büyük Okyanus sahillerinin sevkulceyş noktalarına mayinler koymaktadır. Bu ihtiyat tedbiri her türlü karaya çıkma hareketine mani olmak maksadile ittihaz edilmiştir. Sahilde bulunan tarassud mevkilerinde bu mayinler hini hacette elektrikle infilâk ettirilecektir.

Münih sukastı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Münih 11 (A.A.) — Führer - cenaze merasiminde hazır bulunduktan sonra hastaneye giderek, yaralılara şifa temennî etmiş ve Alman milletinin kendilerine olan sempatisini bildirmiştir.

B. Hitler müteakiben infilâk yerine giderek izahat almıştır.

B. Hess'in nutku

Münih 11 (A.A.) — Suikasd kurbanlarının cenaze merasiminde Hess nutuk söyliyerek ezcümle demiştir ki:

«Bu cinayetin müşevvikleri nihayet Alman milletine kin nedir öğretmeye muvaffak oldular. Caninin hedefi Hitler idi. Harbin büyük cinayetinin de böylece hedefini şaşacağına ve ne Führeri ne de Almanyayı vurmıyacağına katî kanaatimiz vardır.»

Kopenhag 11 (A.A.) — Gestaponun dikkati Bavyera monarşisterile yahudi mahfillerine çevrilmiştir. On yahudi Gestapo merkezine sevkedilmiştir.

Bu haberi veren Politiken gazetesinin hususî muhabiri, «Şimdi öğrenilmek istenen nokta, polisin bombayı nasıl keşfedemediği meselesidir.» diyor.

İnfilâk dehşetli oldu

Münih 11 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu, Burgerbrau birahanesi infilâkı hakkında tafsilât vermektedir.

Müstatil bir şekilde olan birahane salonunun ortasında bir duvar ve tavanı tutan demir putrellerin dayandığı bir temel direği vardı. Hitlerin kürsüsü bu direğin önünde bulunuyordu.

İnfilâk burada vukubulmuş ve tavan çökmüştür. Salonda büyük bir karışıklık vukua gelmiştir. Masa ve sandalye parçaları avluya kadar her tarafa sıçramıştır. İnfilâk nutuk söylendiği esnada herkesin toplu bir halde bulunduğu bir sırada vukubulmuş olsaydı ölü ve yaralıların adedi pek çok olurdu. İnfilâk esnasında salonda ancak 180 kişi bulunuyordu.

Alman zabıtası, askerlerle takviye ediliyor

Amsterdam 11 (A.A.) — Nazırlar meclisinin bir kararnamesi mucibince Alman zabıtasının takviye edildiği Berlinden bildirilmektedir. Emniyet teşkilâtına henüz askere alınmamış olan 1919 - 1912 doğumluları hizmete alması için müsaade edilmiştir.

1918 - 1920 doğumlulardan mahdud bir zümre de emniyet teşkilâtı servislerine alınabilecektir.

Çocuğunuza Dadı

Bulmak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI

En süratli ve en ucuz vasıtadır.

Hitlerin reisliğinde toplanan hai mectisi vahim kararlar vermiş

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İtalyan matbuatı, Hollânda ve Belçikanın Almanya tarafından istilâsı tehlikesi üzerine hasıl olan beynelmilel vaziyetin inkişafını endişe ile takib etmektedir.

Gazeteler, Lâhaye ve Brükselden alınan haberlerin vehametini katiyen hafifletmeksizin, Almanya - Hollânda hududunda vuku bulan ve bir Hollândalının ölmesine sebep olan hadiseyi, Lâhaye hükûmetinin resmî tebligatını da neşretmek suretile, tafsilâtile nakletmektedirler.

Keza İtalyan gazeteleri, İngiliz ve Amerikan vatandaşlarının Hollândayı terke davet edildiklerini de kayd ve Hollânda ile Belçika arasındaki tesanüde bilhassa işaret ederek istilâ plânının 15 teşrinisani tarihinden itibaren tatbik edileceği hakkında bitaraf askerî mahfillerden alınan mütalâaları neşrediyorlar.

Amsterdam 11 (A.A.) — Almanyanın Hollandaya bir ültimatom verdiği hakkında yabancı memleketlerde dolaşan şayialar Berlinde ve Lâhayede tekzib edilmektedir.

Alman askeri faaliyeti artırıyor

Bern 11 (A.A.) — La Hayden Neue Zuricher Zeitung'a bildiriliyor:

Beynelmilel vaziyet dolayısile diplomatik münasebetlerin aldığı şekil ve Hollanda ile Belçika tarafından yapılan sulh teklifinin husule getirdiği akisler neticesinde bu iki memleket emniyet tedbirlerini takviye etmeğe karar vermişlerdir. Belçikada 600,000 kişi silâh altına alınmıştır. Bu iki memleketin hudutları civarında mühim askerî hareketler göze çarpmaktadır.

Alman kıtaları bu mıntakalarda büyük bir faaliyet göstermekte ve Ren nehri üzerinde yeni köprüler kurmaktadırlar. Hollanda'da bulunan Alman tebaasından bazı kimselerin tevkifi dolayısile husule gelen heyecan henüz yatışmamıştır.

Hollandadaki Amerika ve Fransız tebaası

Amsterdam 11 (A.A.) — Fransanın Amsterdam konsolosu ile Amerikanın La Haye sefiri tebaalarına mücbir bir sebep olmadıkça Hollandada kalmamalarını tavsiye etmişlerdir.

Hollanda - Alman hududundaki esrarengiz hadise

Amsterdam 11 (A.A.)— «Algemenn Ned» gazetesinin bildirdiğine göre Hollanda hükûmeti, Berlin hükûmetini Venloo'da vuku bulan vahim hâdiseden haberdar ederek bu hususta tahkikat yapmasını rica etmiştir. Hollanda makamları bu işi aydınlatmağa yarıyacak olan bütün elemanları toplamağa çalışmaktadırlar.

Gestapo Alman polis teşkilâtının Hollanda erazisinde faaliyete geçtiğinden şüphe edilmemesi lâzım geldiği bir tebliğde sarahaten kaydedilmektedir.

Bu hâdise esnasında ölen iki kişinin hüviyeti henüz meçhulür. Bun min edildiğine göre Gestapo a tarafından cebren hudut istas götürülmüş ve Hollandadan a istemedikleri için «işleri gör cesedleri memleket haricine n miştir. Mütecavizler, bitaraf to ra tecavüz etmekten çekinmi lâhlı Alman memurlarının ya kaçmağa muvaffak olmuşlard

Müdafaa tedbirleri de ediyor

Brüksel 11 (A.A.) — Holla müdafasını itmam etmek üzer lan hazırlıklar normal şekilde ediyor. Baarn ve Zeist ehalisin metgâhlarını tahliyeye hazırla rı ihtar edilmiştir.

Müteaddit fener gemisi Ho sularından çekilmiştir. Resmî nezaretler ve parlâmento, jan muhafazası altındadır.

Fransız gazeteleri Ho daya Alman tecavüzü bekliyor

Paris 11 (A.A.) — Havas ajansı yor:

11 Teşrinisani tarihi sembolik bi tir. Beşeriyet, 11 teşrinisani 1918 t harbe ebediyen nihayet veren bir duğunu zannetmişti. Hitlerin ihtir nu değiştirdi. Ve Paris matbuatı müttefik ve bitaraf matbuat gibi, da arazisinin istilâsı ihtimali ka büyük bir endişe duymaktadır.

Lucien Bourgues şöyle yazıyor:

«Hollanda, bitaraflığını ihlâl ett cek ve asil ananesine sadık kalacak zi matbuatının neşriyatına ve bilha giltereye hücum etmek üzere, Holl deniz ve hava üsleri temini için Hi rafından hazırlandığı söylenen bakılırsa, Hollânda şimdi Belçikad ha fazla tehdide maruzdur. Bel tehdidine de sonra sıra geleceği âş Manş'a doğru yürümek plânının, beri Berlin erkânıharbiyesince tak mekte olduğundan, Brükselde hiç şüphe etmemektedir. Korkutma bir başlangıçtan ibarettir. Berlinde can son haddini bulmuştur.» Lucien gues, Alman propagandası tara yanlış olarak yabancı ellere atfedil nih suikasdinin şimdi, bütün fena ketleri haklı göstermek üzere, Alma buatı tarafından bir bahane olar sürüldüğünü söyliyerek yazısını bi

Leon Blum Populaire gazetesin manyanın Hollandaya taarruza ha dığı hissedilmekte olduğunu söyliye landa arazisinin istilâsı tehdidini s ten zikrettikten sonra şöyle yaziyo landaya karşı yapılacak olan bir zun hakikatte İngiltereye karşı y bir Alman taarruzu olacağını anlar haritaya bir göz atmak kâfidir.

Hitler, harbi, bu istikamette ya karar vermiştir. Maamafih, üç ayd hadisat, Almanyanın mukadderat başına idare eden Hitlerin tahmi ve istintaçlarına asla uygun çıkma

İngiliz gazeteleri ne diyo

Londra 11 (A.A.) — İngiliz ma Hollândanın, bitaraflığa hürmet e Nazi hükûmeti tarafından vadoluna leketlerden biri olduğunu hatırla sonra, Hollândanın daima sıkı bir b lık muhafaza etmiş olduğunu kayd Hollândanın, müsellâh bir istilâ te göğsünü gerecek kudrette olduğu götürmezse de bu tehdidin, fiilen gelmiyeceği ümid olunmaktadır.

News Chronicle gazetesinin de dec bi, Hollânda iki muharip millet ar bulunmak bedbahtlığına maruzd Nazi istilâsına uğrayıp uğramıyac sırf askerî mülâhazalara bağlı bir yettir.

Daily Helard diyor ki:

«Hollândanın istilâsı bir cinayet tır. Fakat Nazi hükûmeti, o kadar nayet işlemiştir ki, listeye bir tan ilâvesinde tereddüd göstermez. Mu kıyetli de olsa, bir istilâ, harp tera müvazenesini bozmaz. Hollânda sah manyanın, Büyük Britanyaya ya hava taarruzlarında bir tampon şeklinde müfid olabilir. Fakat bu y lâha da göğüs germeğe âmadeyiz. A yanın Hollândaya yapacağı taarru lerizmin tam inhizamına kadar mü etmek hususundaki İngiliz - Fran mini takviyeden başka bir şeye y yacaktır.»

Taşra gazete bayilerin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden ald mız mektuplardan «AKŞAM mutlaka şu veya bu mutavas lardan tedarik etmek hususu kendilerini mecbur addettik anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun ğildir. Binaenaleyh taşra bay rinden arzu edenler her zam «AKŞAM» idarehanesine mü caatla doğrudan doğruya m meleye girişebilirler. Bu husu «AKŞAM» idaresine mektup zarak bayi şartlarını öğren lirler.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Bir büfe yüzünden...

Üç kişiydiler: Mihrümah teyze, Melâhat ve avukat Rüştü Denger.

Nefis bir yemek yemişlerdi; beyaz jaketli ve terbiyeli bir uşak gümüş tepsi içinde kahvelerini getirmişti. Salamandranın karşısında İngiliz koltuklarına gömülmüş, oturuyorlardı.

Melâhat:

— Konyak içer misiniz? - diye sordu.

— Mersi.

— Eski bir Fransız konyağıdır... Kavımda kalmış...

— Demek bakıyyetüssüyut?...

Mihrümah teyze, erkeğe yakın kalın sesile bir kahkaha salıverirken, öndeki eksik dişini göstermemek için elile buruşuk dudaklarını örttü:

— Bu evde ne var ki bakıyetüssüyuf olmasın?...

Melâhat kaşlarını çattı. Mazisine dair bir telmih yapılmasını istemiyordu. Hassas teyze bunu sezerek hicvi ve mizahı kendi neîsine çevirdi:

— Geçen gün benim patavatsız kuzenim ne dese beğenirsiniz?... Aşk mücadelesindeki genç kadınlara kıyasla ben «eski muharib» e benziyormuşum.

— Ne insafsızca bir teşbih...

— Fakat doğru... İnsafsız olan biri varsa kuzenim değil, mukadderat... Bizi bu hale soktu.

Ve birdenbire fıkırdıyarak, kıkırdıyarak, eski muharipliğinden kalan bütün cilvelerini takınarak:

— Rüştü bey... Azizim, dostum, güzelim, şekerim, kaymağım!... - dedi. - Benim halimden ibret al... Hayatının kışı bastırmadan evvel evlen... Al şu kadını... Hem sen bu inadcı bekârlıktan kurtul. hem de Melâhatcik selâmete erişsin... Birbirinize denksiniz, tıpatıpsınız...

Ev sahibesi olan Melâhat, kontrbüfenin vitrininden bahsettiği konyağı çıkarıyordu. Bu sözler onu sinirlendirdi. Vücudünün arkaya dönük vaziyetini muhafaza ederek kızıl saçlarını bir alev dumanı gibi yana saçıp başını hışımla çevirdi:

— Teyze!... Ricca ederim... «Bu mevzuu açma!» diye kaç kere tenbih ettim... İstemiyooor... İşte istemiyor... Zorla gelin güvey olacak değiliz ya... Dünyada nefret ettiğim «musallat kadın» roiünü oynamak istemiyorum... Kes bu lâkırdıyı...

Teyze, dudaklarına pat pat vererek:

— Peki, peki, peki... Tıss.. - dedi.

Rüştü ise. avukatlığının bütün cerbezesini takınarak tek gözlüğünü düzeltti. Sesini tatlılaştırarak:

— Melâhatçiğim!-dedi-Niçin beni mahçup vaziyete sokuyorsunuz?... Sizi ne kadar sevdiğimi bilirsiniz... «İstememek» ne kelime... Siz, arzu edilmiyecek bir kadın mısınız?... Benim korktuğum «izdivacın altın zincirleri» dir... Kırk beşine kadar böyle yaşadım... Böyle ölmek istiyorum.

Teyze, yine ağzını tutamadı:

— Fransızca bir darbımesel vardır, bilmiyor musunuz? «Bekârlar, kral gibi yaşarlar, köpek gibi ölürler...» Siz de bugün şehrimizin saray gibi bir klübünde şahane bir ömür sürüyorsunuz... Fakat âkibetinizin ne sefalet olacağı ne malûm?...

Kontrbüfenin önünde Melâhat asabiyetle terter tepiniyordu. İki misafirinin de muhavereyi bu zemine sürüklemelerini protesto etti.

— Allah rızası için bu bahsi kesin...

Arzusunun samimî olduğu belliydi. Teyze de, Rüştü de sustular. Biran derin bir sükût oldu. Yalnız genç kadının billûr kadehleri bibirine çarpmasından hasıl olan sesler işitiliyordu.

Avukat başka bir şey söylemiş olmak için:

— Konağınızın mobilyeleri cidden harika, Melâhatçiğim! - dedi. - Bilhassa şu büfe takımına bayılıyorum...

— Evet... Style pur!... On sekizinci asır mamûlâtından.... Büyük babam sefirken almış...

Teyze:

— Bir âdet vardır: «Beğendim» deyince «Buyrun!» derler...

Böyle bir hediye verilemiyeceği için Melâhat sustu. Kızardı, bozardı; teyzesinin biribirini takib eden münasebetsizliklerine içerledi ve o akşam artık tatsız, tuzsuz geçti.

Rüştü ikametgâhı olan klübe gitmek üzere ayrıldıktan sonra ev sahibesi. Mihrümah'a, hiddetli hiddetli bakarak:

— Beğendin mi söylediğin sözleri?...

Öteki mutad cerbezesile:

— Beğendim elbet...

— Bırak Allahını seversen...

— Vallâhi: Ciddi söylüyorum: Beğendim.... Seni mutlaka almalı.

— Almıyor işte...

— Sen bu büfe takımını ver.

— Çıldırdın mı? Zaten müflis vaziyetteyim... «Bunları bir gün satarak azıcık iki yakamı bir araya getiririm!» diye düşünüyorum... Aklını oynatmışsın...

— Bilâkis... Aklım tamamile yerinde... Balıklarla alıklar aynı şekilde oltaya gelir... Yemi tek... At... ve bak..: Bak nasıl yakalıyacak bal kabak!

***

Ertesi sabah, avukat Rüştü, öğleye doğru uykudan uyandı, ipek pijamasının yenlerinden kıllı kollarını fışkırta fışkırta gerindi. Zile basıp klübün garsonunu çağırdı:

— Kahvaltım... Gazetelerim...

— Pasam... Mallar geldi.

— Ne malları?

— Esya...

— Nasıl eşya?

— Sizin pasam... Mobilye...

— Ahmak mısın, Panayot?... Kırk yıldır şurada oturup duruyorum... Bavullarımdan başka eşyam var mı?... Mobilyeyi ne yapacağım?... Burada her şey var...

— Amma sizin, pasam... Geldi... Asada bekliyor...

— Başkasının olacak...

İtiraz... Tekid... İtiraz... Tekid... Nihayet dün geceki büfe ve kontrbüfeyi görünce, Rüştü meseleyi anladı.

«— Yahu... Ben bunları ne yapayım?... Atsam atamam, satsam satamam...» diye kendi kendini yiyordu.

Melâhat, gönderdiği mektupta şöyle yazıyordu:

«Her şeyimi reddettiniz; şayed bunları da geri çevirirseniz dünyanın en bedbaht kadını olacağım... Dedelerimden kalma en kıymetli eşyamı size vererek bağlılığımın derecesini gösteriyorum...»

Rüştü çarınaçar klüpten ayrılıp bir apartıman tutmak mecburiyetinde kaldı. Hem de stil büfelerin sığabileceği koskocaman bir daire... E, tabii, bu iki parçayla olmaz a... Ona göre halılar, salon takımları, avizeler.. tablolar satın almak mecburiyetinde kaldı...

Teyze, bu yerleşmeyi kıs kıs gülerek uzaktan uzağa takib ediyor; yeğenini çimdikliyerek:

— Göreceksin, kız, göreceksin... - diyordu. - Dediğim gibi olacak... Herif o koskoca evde yalnız başına ne yapsın?... Çatlar, patlar vallahi... Senin şimdi yapacağın hasta olmasını beklemek...

— Ne münasebet?

— Derhal yatağının baş ucuna geçersin... Sonsuz bir şefkat gösterirsin...

.....

Aynı kontrbüfeye, Melâhat heyecanla yaklaştı. Yine konyak şişesini çıkarıyordu. Elleri titriyordu. Antika gümüş mangalda ketentohumu lâpası hazırlıyan teyze:

— Ne o? - diye sordu.

— Ah, teyzeciğim...

— Ne var, kız?

— «Elenelim...» dedi... Vallahi kendiliğinden söyledi... Ben ıhlamuruna konyak koyacağım... Sen de lâpayı çabuk hazırla... Ver götüreyim...

— Gördün mü?... Hemen derhal nikâhı kıydır... Sıcağı sıcağına...

Ve sonra övünerek:

— Demez miyim ben «Eski muharibim!» diye... Hedefe tam isabet ettirdim...

— Allah razı olsun... Mavi odayı da sana hazırladım... Hep yanımda otursun... Senden daha çok, çok, çok öğreneceklerim var...

(Vâ - Nû)

İki soyguncu

Eski itiraflarına ve şahidlerin ifadelerine rağmen cürümlerini inkâr ediyorlar

Lâleli, Beyazıd, Çadırcılar, Fatih, Yenikapı ve Samatya civarında birçok evleri, dükkânları ve camileri soymaktan maznun 17 yaşlarında İbrahimle arkadaşı 25 yaşlarında Kâmilin muhâkemelerine dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Maznunların ikisi de suçlarını inkâr etmişler, kendilerine iftira edildiğini ileri sürmüşlerdir. Şahid olarak dinlenen polis ikinci şube komiser muavinlerinden B. Fahri şunları anlatmıştır:

— Hırsızlar yakalandıktan sonra İbrahimi polis müdiriyetine getirdiler. Kendisini isticvap ettiğimiz zaman hırsızlıklarının hepsini itiraf ederek eşya çaldığı yerleri kendisi göstereceğini ve Fatihte Saminin evini soyduğu gibi ev sahibini de kolundan yaraladığını söyledi. Polislerle beraber kendisini alıp hırsızlık yaptığı yerlere götürdük ve soydukları ev ve dükkânları bize gösterdi. Bu evlerin sahiplerinden bir kısmı da hırsızı teşhis ettiler.

Maznunlar bu ifadeyi reddederek:

— Bize iftira ediyorlar. Bizi mahallelerde gezdirdiler, siz buralarını soydunuz mu? dediler. Biz de korkumuzdan, evet, dedik.

Dediler. Yine bunların soymağa kalkıştıkları Samatyada Etyemez camii müezzini B. Mustafa da vakayı şöyle anlattı:

— Sabah saat dokuz buçukta camiin bahçesine çıkmıştım. Arka tarafta pencerenin içinde hırsızlardan İbrahimi gördüm. Yanına sokulup, sen burada ne arıyorsun? deyince birdenbire elindeki keseri başıma fırlattı. Hemen geriye çekildim, hırsız da duvardan atlayıp kaçtı. Etrafı araştırdığım zaman caminin iki kapısının kırılmış, iç kapının da demirleri parçalanmış olduğunu gördüm. Hırsızlar bu kapının kilidini kıramadıkları için camii soymağa vakit bulamamışlar.

Diğer şahidler de hırsızların muhtelif vakalarını anlattılar. İki maznun bu ifadelerin hepsini de reddettiler. Gelmiyen şahidlerin ihzaren celpleri için muhakeme başka güne bırakıldı.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramazan 30 — Kasım 5

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,07	1,47	7,03	9,42	12,00	1,34
Va.	5,02	6,42	11,58	14,38	16,54	18,28

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

KÜÇÜK İLÂN
okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vasıtadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika: No. 116

Yazan: İskender Fahreddin

Hatice Abdullahın ölmünü seyretmek için zindana inmişti, bu sırada sarayın etrafını saran akıncılar içeriye girmişlerdi

Hatice bu kararı verdiği saattenberi uyuyamıyordu.

Sevdiği bir erkeği aslanların ağzında parçalatmak kolay bir iş değildi. Buna tahammül edebilmek için insan sinirinin demirden sağlam olması lâzımdı. Hatice:

— Bu kadar çok sevdiğim bir erkek, benim yüzüme neden bakmıyor? Bana neden iltifat etmiyor?

Diye söyleniyor ve hiddetinden ateş püskürüyordu.

O, bir yıl önce kendisine hinayeti sabit olan bir başka erkeği de aslanların ağzına atıp parçalatmıştı. Fakat o erkek, Abdullah kadar saf ve temiz yürekli değildi. Haticeyi aldatmak suretile saraydaki cariyelerle de gönül eğlendirmiş, fakat nihayet yakayı ele vererek zindana atılmıştı. Hatice, sırtındaki elbiseye nasıl tasarruf ediyorsa, varacağı erkeğin de o elbise gibi kendi malı olmasını isteyen bir kadındı.

Hatice biraz sonra sarayın zemin katına inerek cellâdı bulacak ve ona şeyhin emirlerini söyliyecekti. Bundan sonra Abdullahı höceresinden çıkartarak aslanların ağzına attıracak, zavallı delikanlının vahşi hayvanlar pençesinde nasıl can verdiğini seyredecekti.

Bir Arap bilginin dediği gibi, Hatice de:

— Sevgilisinden intikam almak «aşk»ı tatmin etmek demektir.

Diyordu. O zaten çok merhametsiz bir kadındı. Dünyada yalnız kendini düşünür, kendi zevki uğrunda yüzlerce zavallının ölümünden ufak bir teessür bile duymazdı.

Gene o saatte Mehdinin sarayında uyanık olanlardan biri daha vardı: Abdullah.

Gözleri söndürülen bu suçsuz ve temiz yürekli delikanlıya o sabah son saatlerini yaşadığını söylemişlerdi. Cellâd:

— Ölümün yaklaştı delikanlı!

Demiş ve kapının önünde dikilmişti.

Abdullahın içinde o gün sebebi meçhul bir sevinç vardı:

— Acaba öleceğim için mi seviniyorum?!

Diyor ve her zamanki gibi gözlerinden kanlı yaşlar akmıyordu.

Kapıda duran cellâdda şaşmıştı bu işe. Dayanamadı, sordu:

— Buraya düşen bütün ölüm mahkûmları, öleceklerini anladıkları zaman bir et külçesi halinde yere düşerler, çeneleri kilidlenir, dilleri tutulur, konuşamazlar. Halbuki sen, ölümünü bildiğin halde gülüyorsun! Yoksa yanlış mı anladın, Abdullah? Bugün idam edileceksin.. etlerin lokma lokma parçalanacak. Aslanlar akşamdanberi açtır. Seni onların ağzına - biraz sonra - yem diye atacağız. Bu haber seni ürkütmedi mi? Ölüm, gerçekten seni korkutmuyor mu?

Abdullah, kollarını çıplak göğsünün üstünde biribirine kavuşturmuş, ayakta duruyordu:

— Ölüm mü dedin, Himo? O, beni bu sonsuz ıztıraplardan kurtaracak. İnsan, böyle bir kurtarıcıdan korkar mı hiç?...

— Kurtulacağın için mi seviniyorsun?

— Evet. Kurtulacağım.. bu dünyada beni kendisinden ayırdıkları sevgilime öbür dünyada kavuşacağımdan eminim.

Cellâd sakalını kaşıyarak güldü:

— Sevgilin de senin arkandan gelecek mi sanıyorsun.. budala?

— Evcet. O, benim öldüğümü duyar duymaz arkamdan koşup gelecektir. Onu bekliyeceğim.

— Boşuna bekliyeceksin! Arkandan gelir amma.. belki saçları kırlaştıktan ve beli iki büklüm olduktan sonra.

— Sen Emineyi tanımazsın, Himo! O, senin gördüğün kadınların hiç birine benzemez.

— Haydi canım.. gevezeliği bırak. Kadınlar yalnız adlarile biribirinden ayrılır. Hepsi de şehvet ve ihtirastan doğan ve biribirine benziyen mahlûklardır. Ben, şimdiye kadar ondan fazla kadın aldım. Birini öbüründen farklı göremedim. Hepsi bir kalıp içinde yaratılmıştı... Hiç birine güvenemedim. En sadık olanı gece yatağımda beni vurmak istedi.

Abdullah, şeyhin cellâdından bunlardan başka ne bekliyebilirdi? On kadınla yaşamış, yarısının kafalarını kendi elile koparmış olan bir cellâd elbette bundan başka birşey düşünemez ve bundan başka türlüsünü göremezdi.

Cellâd kendi kendine homurdanıyordu:

— Hatice de nerde kaldı ya? Bugün de o kadar çok işim var ki.. şeyhin kölelerinden birini şehir dışında bir ağaç dalına asıp geberteceğim. Lâkin bizim şeyh de ne tuhaf adam. Kölesini neden bir ağaç dalında idam ettiriyor acaba?... Bugünkü işlerim bu kadar mı ya... Öğle namazında camiye gidip imamın da kafasını uçuracağım. Hem de cemaat secdeye vardığı sırada. Herkesin başı secdede.. imamın kalkmasını bekliyecekler. Şu bizim Şeyh Mehdi hakikaten yaman adam vesselâm. İmam, cemaatı kendi aleyhine teşvik ediyor diye, bana, onun başını uçurmamı emretti. Demek ki, bugün üç kişinin ölümüne şahid olacağım.

Abdullah soğuk kanlılığını muhafaza ediyordu. Kendi kendine konuşan cellâda sordu:

— Bu üç kişinin içinde ben de var mıyım?

— Evet. Sen birinci saftasın! İlk önce senden başlıyacağım amma, sen, kılıcımı kana boyamadan öleceksin! dedim ya.. senin vücudunü aç aslanlar parçalıyacak.

— Şimdiye kadar idam ettiğin kimseler arasında ölümden kurtulan var mıdır?

— Ölüm mahkûmlarından hiç birini, gökten bir el uzanıp kurtarmadı. Ölümü şimdiye kadar kim yenebilmiş ki, bunu bana soruyorsun?

***

Kuyu kimin için kazıldı.. kim düştü?

Hatice,(Abdullahın ölümünü seyretmek üzere zindana inmişti. Bu sırada sarayın etrafını iyice sarmış olan şeyh Saidin askerleri:

— Haticeyi isteriz, ve onun başını isteriz.

Diye bağrışmağa başlamışlardı.

Demek ki, asiler herşeyden önce Haticenin başını istiyorlar, onun vücudünü ortadan kaldırmağa çalışıyorlardı.

Hatice bu sseleri duyunca şaşırdı:

— Şeyh Mehdi bircik gözdesini, kardeşinin adamlarına teslim edemez.

Diyerek zindandan yukarıya çıktı. Mehdi gözlerini açınca, kardeşini karşısında bulmuştu.

Mehdi acaba korkulu bir rüya mı görüyordu?

Gözlerini uğuşturarak sordu:

— Sen kimsin?

— Kardeşini tanımadın mı?! Aradan biribirimizi unutacak kadar zaman geçmedi sanıyorum.

Şeyh Said saraya baskın yaparak kapıdaki nöbetçileri yere sermiş ve saraydan içeriye girmeğe muvaffak olmuştu.

Mehdi derin bir şaşkınlık içinde bocalıyordu.

— Ne istiyorsun... Yatak odama kadar nasıl girebildin?

— Onu sonra anlarsın! Şimdi istediğim şey sadece: Haticenin başıdır.

İki kardeş konuşa dursunlar.

Hatice vaziyeti anlayınca cellâda yaklaştı:

— Asileri püskürtmek için vahşi hayvanları serbes bırakmak lâzım. Şeyh Saidin adamları sarayın içine kadar girdiler. Haydi, çabuk ol!

Diye bağırdı. Cellâd tereddüd ediyordu:

— Hayvanları serbes bırakırsak, şeyh de, biz de.. hepimiz tehlikeye düşeriz, sitti!

(Arkası var)

Tefrika No. 126

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

Şayed söylediğiniz gibi hakikaten babamsanız Renzayı benim hatıram olarak seversiniz. Bedbaht kızınıza duyduğunuz şefkatin bir kısmını olsun ona hasrediniz.

Sizden bellibaşlı ricam budur. Diriğ etmezsiniz. Zira birinci ve sonuncu dileğimdir.

Biribirimizi asla göremiyeceğiz.

Verdiğim kararın cebebini anlarsınız. Öyle yaralar vardır ki zamanla iyileşmezler, gittikçe azarlar. Benimki de öyle.

Annem, beni affedecek kadar âsil yüreklidir. Ruhum onun affını hissederek müsterih olacaktır. Ben, hayattan kaçmak suretile ıztırabdan da kaçıyor, kurtuluyorum.

Bu mektubu aldığınız zaman beni görmek üzere morga gelebilirsiniz.

Allaha ısmarladık, beyefendi. Bakınız: «Allaha ısmarladık, babacığım!» diyemiyorum. Ne yapayım? Bütün hayat imtidadınca söylemediğim bir sözü birdenbire nasıl benimsiyebilirim? Sakın siz de benden nefret etmeyiniz!

Size azab vereceğimi tahmin ediyorum ve bundan dolayı beni affetmenizi diliyorum. Mahvolan gençliğime acıyınız.

Süzi

Ve altında, şöyle bir not göze çarpmaktaydı:

Zavallı Rosso'cuğu size emanet ederim. O bizim sefaletlerimizi, sıkıntılarımızı azaltmak için çok çabaladı. Hakikatte azşey yapabildi. Fakat onun gibi fıkara bir adamdan gelen yardımın zerresi zenginlerin avuç avuç ihsanlarından daha kıymetlidir.

İkinci mektup hemşiresine hitabendi.

Şöyle başlıyordu:

Renzacığım,

Senden ayrılmak istemezdim. Fakat seni hür ve müreffeh bıraktığım için yarı yarıya bahtiyarım. Verdiğim karardan dolayı evvelâ hüzün duyacaksın. Lâkin iyice düşünürsen, sonra, yapacak başka şeyim kalmadığına karar vereceksin.

Vaziyetimi uzun uzadıya mütalâa ettim.

Eğer babamla annem sana bağlanırlarsa, seni benim yerime sevsinler.

Allaha ısmarladık, Renza!

Yalnız senden ayrılmak bana ağır geliyor... Sen, benim zavallı hayatımın yegâne sadık ve samimî arkadaşı... Seni tekrar göremiyeceğim. Bu esefi, kabrimde de hissedeceğim... Soğuk, dar, rutubetli bir kabir... Ebediyen orada kalacağım... Fakat kim o kabre girmiyecek ki...

Seni tekrar tekrar öper, bağrıma basarım.

Senin Süzin

Sokağa çıktı.

Bir taksi durdurdu.

— Rum kilisesine...

Günlük kokulu, loş binadan içeri girdi. Çocukluğundanberi ibadet ettiği şekilde Allahla konuştu.

Gözlerinden yaşlar akarak, kucağında çocuk İsayı tutan Meryemin tasviri önünde diz çöktü:

— Şimdiye kadar size tapındım, sizi sevdim, sizin dininizi hakikî din bildim... - dedi. - Fakat başımdan geçen vakaları öğrenmiş olacaksınız... Beni affediniz... Buradan çıkarak babalarımın ve annelerimin mabedine gideceğim... Son ibadetimi Muhammed Peygamberin dini üzere yapacağım... Şayed bu sizce kabahatse, mukadderatın sevkettiği yolu düşünerek kusurumu bağışlayın...

Ağladı. Kapıda duran ihtiyar bir papastan mum aldı. Mukaddes tasvirlerin önünde yaktı. Son defa olarak ıstavroz çıkaracaktı. Tereddüd etti.

İhtiyar papas, onun bu halini görüp kapıdan çıktığı sırada üzerine mai mukaddes serpti.

Süzi irkildi. İtiraz edecekti. Fakat edemedi. İhtiyar papas ona doğru haç çıkarırken tüyleri diken diken oldu.

Kaçarcasına kiliseden çıktı.

Taksinin şoförü:

— Nereye, küçük hanım? - diye sorunca kendine gelerek:

— Camiye... - emrini verdi.

— Hangi camiye?

— Bilmem...

— ?...

— Hengisine istersen...

Otomobili uçurdu... Suzinin bilmediği semtlerden, sokaklardan geçti... Dört minareli, koskoca bir mabed önünde durdu.

Şoför:

— Seyyah olacaksınız, matmazel... - dedi. - Bizim camilerimizin en güzeli budur. Müslümanların nasıl ibadet ettiklerini göreceksiniz... Şimdi tamam namaz zamanı...

— Ben de müslümanım.

— Ne diyorsunuz?

— Sahi söylüyorum.

— Halinizden anlıyamadım... Affedersiniz... Diliniz de yabancıya çalıyor...

Dansözün gözleri yaşardı.

Göstermemek için koşarak, Süleymaniyenin kapısından girdi. Yatsı namazında o gün cemaat pek azdı. Önde ancak dört beş saf teşkil ediyorlardı.

Süzi, ömründe ilk defa olarak atalarının mabedinde bulunuyordu.

Bu güzel mimarî, bu ıoşluk, bu sütunlar, kubbeler, kalbine öyle bir huşu verdi ki, ruh coşkunluğunun bu derecesini, en büyük ve güzel kiliselerde, paskalye günlerinde bile duymamıştı.

Okunan bu güzel... Dua?... Dua mıydı?... Kur'an mıydı?... Neydi bu?... Anlıyamıyordu.

Eli gayri ihtiyarî alnına doğru yükseldi. Eski bir itiyadın sevkile ıstavroz çıkaracaktı.

«— Ne yapıyorum... Aman ne günah işliyecektim...» diye düşündü.

Sonra, hislerinin bu ânî tahavvülüne kendi de şaştı; demin mum yaktığı tesvir aklına gelerek:

«— Babalarımın ve annelerimin mabedi bu... Ben de onlarla beraberim... Beni affedin Meryem ve İsa...» diye tekrarladı. (Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLÂNLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

İŞ ARIYORUM — Mektep mesaisi bitimi olan saat birden sonra çalışmak üzere fikri bir iş arıyorum. Alâkadar kimselerin Akşam'da (A.Ş.) rümuzuna mektupla bildirmeleri.

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Ticaret tahsilini Fransada ikmal etmiş, Fransızca ve Türkçeye mükemmelen vakıf, her iki lisanda ticari ve bankacılık bakımından tercüme muhabere ve muhasebeye muktedir bir Türk genci iş arıyor, taşraya gidebilir. Akşam'da F. rümuzuna müracaat.

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — Fransızca, İngilizce ve Türkçe muhaberata, Fransızcadan İngilizceye ve mütekabilen tercümeye her iki lisanda da senografiye muktedir, çok seri daktilo yazar genç bir bayan iş arıyor. Arzu edilen referans verilir. Akşam D. P. rümuzuna müracaat.

BİR TÜRK GENCİ İŞ ARIYOR — Fransızca tercüme işleri yapabilen ve eski yazıyı fevkalâde bilen yüksek mektep tahsilli bir genç kendisine münasip bir iş arıyor. Akşamda C.H. rümuzuna mektupla müracaat.

NOTER ve TEBLİĞ MEMURLUĞU — Ve tahmil ve tahliye işlerinden anlar tecrübeli ve muktedir bir genç çok az ücretle iş aramaktadır. Eski ve yeni harfleri ve daktilo da bilir. Muamelâta âşinadır. Akşam gazetesinde R. R. rümuzuna müracaat. — 1

EVLÂTLIK ARIYANLARIN NAZARI DİKKATİNE — 12 yaşlarında ilkmektebe giden iyi bir ailenin bir kız çocuğu temiz bir aile yanında tahsil temin edilmek şartile evlâtlık verilecektir. Arzu edenlerin Akşamda (Evlâtlık) rümuzuna mektupla müracaatları. — 1

KİMYAGER İŞ ARIYOR — Yüksek tahsilini Avrupada ikmâl etmiş diplom. bir kimyager her hangi bir fabrika veya imâlâthanenin kimyevi işlerini her gün öğleden sonraları idare edebilir. Bilhassa mensucat kimyası, boyacılık ve sınai kimya branşlarında ihtisası vardır. Bir sermayedar ile de teşriki mesai edebilir. Akşam'da «Kimyager» rümuzuna müracaat. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

MÜREBBİYE ARANIYOR — 6 ve 10 yaşında iki çocuğa bakmak ve ev işlerini idare etmek için bir bayan arıyorum. Fransızca bilenler tercih edilir. İsteyenler 23428 telefona müracaat etsinler.

DEFTER TUTMAK — Ve takip işlerinde kullanılmak üzere muhasebe usulüne vakıf daktilo ve Fransızca bilen bir memura ihtiyaç vardır. Şimdilik aylık 40 liradır. Beyoğlu İstiklâl caddesi 421 No. lu Gazi Osman Paşa apartımanı 1 inci kata saat 1 - 4 müracaat. — 5

EV KADINI ARANIYOR — Mektepli iki kızı ile Ankara'da oturan bir bay, bulunduğu apt. dairesini başlı başına idare edecek ve iyi bir aile hayatına girebilecek ev kadını arıyor. Ayaspaşada Park Otelinde (88) numaralı oda adresine mektupla acele müracaat. — 2

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK FOTOGRAF MAKİNESİ — 6X9 eb'adında (Zaisikon- marka 1,4,5 objektif yeni çantalı bir fotoğraf makinesi ehven fiatle satılıktır. Isteyenler ilân memuriyetine müracaat.

İYİ BİR PİYANO — Satılıyor ya kiraya veriliyor, Beyoğlu, Hamal başı cad. 73, Zafer Apt. No 1 Saat 4-7

SATILIK PİYANO — Meşhur bir Alman piyanosu içi demir ve çapraz telli olarak satılıktır. Taksim Tarlabaşı Yağhane sokak No. 50 — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

9000 LİRAYA ACELE SATILIK MÜCEDDED APARTIMAN — Kurtuluş Simen tramvay istasyonu kırmızı renkte Neban apartımanı bitişiği Mekkâreci sokak 4 No. çifte apartımanların ikincisi üç oda bir salon en son sistem gömme banyoları havi iradı dokuz yüz altmış liradır. — 4

KÖŞK İSTENİYOR — Kızıltoprak, Suadiye, Erenköy, Bostancı taraflarında satılık köşkü olanların mülk hakkında mufassal malûmat ile Galata posta kutusu 1150 ye bildirmeleri. — 2

ÇİFLİK İSTENİYOR — İstanbula yakın geniş arazisi olan çiftlik satın alınacaktır. Tafsilâtlı mektupla Galata posta kutusu 1150 ye bildirmeleri. — 2

PANSİYON ARNIYOR — Beyazıda yakın olmak şartile, iyi bir aile yanında temiz möble bir oda aranıyor. matlûba muvafık olursa istenilen ücret verilecektir. Müracaat: Beyazıd Bolu Lezzet lokantası Macit Çinçin. — 2

KİRALIK APARTIMAN — Tünelde Foto Süreyya yanındaki sokakta Alman lisesi bitişiğinde NORMAN apartımanının 6 odalı, denize nazır konforlu 5 numaralı dairesi kiralıktır. Taliplerin 44496 numaraya müracaatları. — 3

NİŞANTAŞ — Zafer sokak 24 numaralı «Üstündağ» apartımanında iki tramvay caddesine pek yakın, denize nezaretli, havadar 6 odalı bir daire kiralıktır. Kapıcıya müracaat. — 10

KİRALIK KAT — Kulekapısında Şahkulu mahallesinde 20 numaralı evin elektrik, havagazı ve terkos tesisatı ve iki oda bir sofa ve mütbağı havi birinci katı kiralıktır. İstiyenlerin Taksimde Uygun apartımanı (2) numaralı daireye müracaat. — 6

NİŞANTAŞ — Karakol karşısında tam tramvay durağında ziyadar, güneşli, kalorifer ve sıcak suyu havi «Saadet» apartımanının beş odalı birinci dairesi kiralıktır. Telefon: 43785 (saat sabah 10 dan 17 ye kadar telefon edilebilir.

KİRALIK EV — Nişantaşında 14 odalı kaloriferli, garajı havi bahçe içinde bir ev eşyalı veya eşyasız kiralıktır. Öğleden evvel 41378 numaraya telefon edilmesi.

SATILIK ARSA — Bomontide Nestle fabrikası karşısında garaj ve fabrikaya müsaid 1500 metre murabbaındaki üç taraftı sokak olan arsa müsaid fiatla satılıktır. Suadiye Şaşkınbakkal geçid No. 41 hergün müracaat — 1

SATILIK EV ARANIYOR — Kabataş Fındıklı Şişli Bomonti Nişantaşı Maçka civarlarında her konförü bulunan bir veya iki daireli evi olanların vasıflarını ve şartlarını Akşamda R. Y. rümuzuna mektupla bildirmeleri, — 1

KİRALIK APARTIMAN DAİRELERİ — Mercanda Emin paşa sokağında Örücüler yokuşu köşe başında Mercan apartımanında 3 ve 4 odalı daireler kiralıktır. Bütün konfor ve her tarafa yakın kapıcıya müracaat. — 3

SATILIK EV — Lâleli koska caddesi şair Haşmet sokak 30 No. lu ev ehven fiatle satılıktır. Terkos elektrik, havagazı ve bahçesi vardır. İçindekilere müracaat.

KİRALIK ODA — Maçkada tramvay caddesinde döşeli, kalörifer ve banyolu havadar oda. İngilizce, Fransızca konuşulur. Posta kutusu 581, Bay Fuad İstanbul. — 3

27 LİRAYA KİRALIK — Valı konağı caddesi Kuyulubostan sokağında Arcan apartımanın 4 No. lu dairesi kiralıktır. 5 oda bir hol, elektarik, havagazı mevcuttur. Kapıcıya müracaat. — 2

ACELE SATILIK TEMİZ LOKANTA — İstanbulun işlek bir mahallinde eski ve çok tanınmış temiz bir lokanta mükemmel olan teçhizatile âcilen satılıktır. Müracaat: Sirkeci Kemalbey sineması karşısında 37 numara bay Salih'e. — 2

SATILIK HAMAM — Bursa'nın Setbaşı mevkiinde Umurbey mahallesinde «Umurbey hamamı» namile maruf müceddet hamam satılıktır. Taliplerin Bakırköy Yenimahalle 10 Temmuz caddesi 24 No. ya mektupla müracaatları. — 2

SATILIK VÂSİ ZEYTİNLİK — Mudanyanın Burgaz köyünde «Mer'a arkası» mevkiinde, Gemlik körfezine nazır 2000 agaçlık vâsi ve münbit bir erazi dahilindeki zeytinlik satılıktır. İsteyenlerin Bakırköy Yenimahalle 10 Temmuz caddesi No. 24 e mektupla müracaatları. — 9

ACELE SATILIK APARTIMAN — Kıymeti 3500, mütehammil icarı 50 liradır. Müstakil dört daireli, elektrik, su, yağlı boyalıdır. Tediyat taksitledir. Saat 2 : 3 arasında mal sahibi talipleri gezdirecek ve pazarlık kabul edilecektir. Tarlabaşı eczanesi Byoğlu Doğramacı sokak No. 45. — 5

SATILIK APARTIMAN — Nişantaş Teşvikiyede Çınar caddesinde köşe başı fevkalâde nezaretli tramvaya yakın konförü mükemmel on bir numaralı altı katlı ve on bir daireli senevi dört bin iki yüz lira kira getirmekte olan Fehmi apartımanı satılıktır. Kapıcıya müracaat. — 9

5 — MÜTEFERRİK

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metodda verilir. — Fransızcayı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

İNGİLİZCE, FRANSIZCA DERSLERİ — Robert Kolej mezunu tarafından - Esaslı ve seri metod - Mükemmel Türkçe konuşur - Ücret mutedil - Akşam'da (L. K.) rümuzuna mektupla müracaat. — 7

ALMANCA DERSLERİ — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayan Almanca dersleri vermektedir. Kabul günleri ve saatleri Salı ve Pazardan maada her gün saat 15.30 - 19 a kadar. Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 133, Hasan Bey Ap. birinci kat No. 6, ikinci merdiven. — 1

LONDRADAN GELEN BİR GENÇ İNGİLİZCE — Ehven ücretle hususi ingilizce dersi vermektedir. Akşam gazetesine H. K. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

D. P. — Sesli sinema — Ticaret — Pansiyon — R. S. T.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Biga icra dairesinden:
Biganın Karantı köyünden Yusuf Ziyanın Bigada Ahmet Ortağa borcundan dolayı haciz edilerek paraya çevrilmesine karar verilen Bjga tapusunun şubat 934 T. ve 20 numarasında kayıtlı Karantinin Koca Mezarlık mevkiinde şarkı Kemer yolu garbı hendek şimali Şehide cenubu köy mer'asile çevirli sekiz dönüme yakın içinde dört ağaç olup kuvvei inbatiyesi iyi bulunduğundan tamamına ehli vukuf tarafından 80 lira kıymet takdir edilmiştir. Tapunun ayni tarih ve 21 numarasında mukayyet Güvemlik mevkiinde şarkı Hacı Adil ve Derviş M. Ali veresesi garbı İbrahim tepe yolu, şimali Mustafa Hoca ile çevrili yedi dönüm tarlanın kuvvei inbatiyesi iyi olup tamamına ehli vukuf tarafından 110 lira kıymet takdir edilmiştir. Ayni tarih ve 22 numarada kayıtlı Koca Kışla mevkiinde şarkı Mehmet Çavuş halen bakkal Hüseyin Şehide müfrez tarlası poyrazı Osman oğlu halen Hacı Şerif veresesi cenubu yol ile çevrili tarlanın kuvvei inbatiyesi iyi olup ehli vukuf tarafından tamamına 30 lira kıymet takdir edilmiştir. Tapunun ayni tarih ve 23 numarasında kayıtlı o köyün Soğuk su mevkiinde doğusu İsmail halen Molla Mehmet batısı Mahmut halen Mustafa Çavuş ve Bakırlı Mehmet poyrazı Şehide kıble Topal Ahmet ve halen Kircalılı Fatma ve Nane Osman ile çevrili tarlanın kuvvei inbatiyesi iyi olup ehli vukuf tarafından tamamına 40 lira kıymet takdir edilmiştir. Tapunun ayni tarih ve 24 numarasında kayıtlı Kuyu sırtı mevkiinde doğusu Şehide batısı Süleyman veresesi ve Mustafa Hoca poyrazı yol kıblesi Abdülkadir ve Canbaz Süleymanlarla çevrili 4 hektara yakın tarlanın mevkii bayır olup köye yakın olduğundan tamamına 60 lira kıymet takdir edilmiştir. Tapunun haziran 931 T. ve 128 numarasında kayıtlı Bağlar mevkiinde şarkı çay garbı Hüseyin şimali Hasan cenubu Şerife ile çevrili tarlanın kuvvei inbatiyesi iyi olup bir dönüm bulunduğunu tamamına ehli vukuf tarafından 20 lira kıymet takdir edilmiştir. Satış açık arttırma suretile yapılacağından ve arttırma bedeli peşin olup arttırmaya iştirak edeceklerin muhammen kıymetinin 71/2 nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri icap eder. Müterakim vergileri borçluya ait olup ihale bedelinden tenzil edilecektir. Birinci arttırma 11/12/939 pazartesi günü Biga icrasında saat 9 dan ona kadar yapılacaktır. Birinci arttırmada muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde üste bırakılacak aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilecektir. İkinci arttırma 26/12/939 pazartesi günü yine saat 9 dan ona kadar Biga icrasında yapılacak ikinci arttırma sonunda en çok arttırana ihale edilecektir. 2004 numaralı icra ve iflâs kanunun hükümlerine göre yapılacak olan bu satış hakkında daha ziyade malûmat almak istiyenlerin 23/11/939 tarihinden itibaren Biga icrasına mahalli mahsusunda asılı bulunacak olan açık arttırma şartnamelerini ve 939/1134 sayılı dosyadaki vaz'iyet ve takdiri kıymet zabıtnamelerile mevcut evrakı görüp anlayabilecekleri ilân olunur. M. 50951

İstanbul asliye 12 ci hukuk mahkemesinden: Müddei: Nilüfer vekili avukat Şükrü. Müddealeyh: Mehmet Muhittin. Şehremini Tatlıkuyu caddesi No. 25 de ikametgâhı meçhul. Müddei Nilüfer tarafından müddealeyh Mehmet Muhittin aleyhine boşanma davasına ait arzuhal sureti müddealeyhe tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumaileyhin mezkûr ikametgâhı terk ile semti meçhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141,142,143 ve 183 üncü maddelerine tevfikan iade kılınan dava arzuhali ile tahkikat gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 939/167 numarada kayıtlı işbu davaya müddealeyhin (15) gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermucibi karar arzuhal ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılmış olmakla mumaileyh Mehmet Muhittin yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için teyin kılınan 2/12/939 cumartesi günü saat (10) da mahkememizde hazır bulunması veya kanuni bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. M. 2197

ZAYİ — Bakırköy malmüdürlüğünden almakta olduğum İtam eramil maaşında kullandığım 3 mührü ve maaş cüzdanı beratı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur. **Hatice Erez**

MÜREFTE RAKISI
Sahip ve âmili Sayin müşterilerine bayramlarını tebrik eder.

Şekerci
H. MUSTAFA ve MAHDUMU
ÇİKOLAT CEMİL
Sayın müşterilerinin bayramını kutlular.

Doyçe Orient Bank
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şubeleri :
İstanbul (Galata)
Deposu: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

DEMAG
MOTORLU KOMPRESÖRLERİ

Rasyonel tarzda çalışan işletmeler için Pratik, Kolayca hareket eden muzayyak hava generatorlarıdır.

DEMAG muzayyak hava avadanlıkları sağlam, fakat kullanması kolay ve istimale daima hazırdırlar. Teklif ve Prospektüs taleb edinix.

Türkiye için mümessili:
KRAFT ve OSTROWSKY
Sahibi : FRED. W. KRAFT
İstanbul — Galata, Karamustafa sokak No. 36 Marmara Han Posta kutusu No. 1216

Devlet limanları işletme umum müdürlüğünden :

İdare vasıtaları için 350 ila 450 ton mazot kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 32940 lira ve muvakkat teminatı 2470 lira elli kuruştur.

İhalesi 17/11/939 tarihine raslayan cuma günü saat 15 de Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bu hususiaki şartname 165 kuruş mukabilinde sözü geçen komisyondan alınabilir. (8957)

Devlet limanları İşletme umum müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için yirmi kalem muhtelif boya levazımı ve zehirli boya kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 7536 lira 50 kuruş ve muvakat teminatı 565 lira 24 kuruştur.

İhalesi 15/11/939 tarihine raslayan çarşamba günü saat on beşte Galata rıhtımında umum müdürlük binasında toplanacak olan satınalma komsiyonunda yapılacaktır.

Şartname ve teferruatı her gün levazım müdürlüğünde görülebilir. (8982)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Takdir edilen kıymet Lira	Kr.	Cinsi	Kapı No su	Adresi
350	00	Dükkân	15	Küçük Ayasofya mahal Mehmet. pş. yokuşu
350	00	»	17	» » » » » »
450	00	Mesken	16	Küçük Ayasofya mahallesi su terazisi
450	00	»	20	» » » » »
450	00	»	22	» » » » »
450	00	»	24	» » » » »

Yukarıda adresleri yazılı binaların vakıflar başmüdürlüğünce istimlâki tekarrür etmiş ve belediye daimi encümeninin 20/9/939 gün ve 9374 sayılı kararile heyeti muhammine tarafından takdir edilmiş olan kıymetlerile istimlâk olunacağı sekiz gün müddetle ilân olunur. (9347)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 1000 lira olan 20000 adet sapsız çalı süpürgesi 22/11/1939 çarşamba günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 150 liralık kati teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (9214)

⁂

16/10/939 tarihinde Ankara, İstanbul ve İzmirde yapılan imtihanlar neticesinde tam numaranın 2/3 nisbetinde not alanların isimleri yukarıda yazılı yerlerde istasyon ilân mahallerine asılmıştır.

Bunlar arasından münhal nisbetinde ikinci bir şifahi tefrik imtihanı yapılmak üzere 20/11/939 tarihinde saat 10 da Ankarada zat işleri müdürlüğünde, İzmir ve İstanbulda İzmir ve Sirkeci işletme müdürlüklerine müracaat etmeleri ilân olunur. (5818) (9423)

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden:

1 — Kapalı zarfla münakasaya konulduğu halde talip çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamıyan 20 ton benzin bu defa açık eksiltme ile mübayaa olunacaktır.

2 — Muhammen bedeli 4160 liradır.

3 — İhale 20 ikinciteşrin 939 pazartesi günü saat 15 de Galatada rıhtım üzerinde mıntaka liman reisliği binasında müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

4 — Taliplerin 2490 sayılı kanun mucibince 312 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektuplarile birlikte kazanç tezkeresi, ticaret odası vesikası ve sirküllerini veya namlarına teklifte bulunacakların musaddak vekâletnamelerini hâmilen tam ihale saatinde komisyonda isbatı vücut etmeleri, ve şartnamesini görmek ve almak isteyenlerin her gün riyaset idare şubesine müracaatları ilân olunur. (9160)

Ziraat Vekâletinden
Pulluk, Diskharo ve mibzer alınacak

Zirai Kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usulile 30 adet mibzer, 15 adet 5 Diskli 15 adet 6 Diskli pulluklu 30 adet Diskharo satın alınacaktır.

1 — Mibzerin beherine 675, 5 Diskli pulluğun beherine 600, 6 Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.

2 — İhale 14 birincikânun perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında müteşekkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — 30 adet mibzer için 1519 lira, 15 adet 5 Diskli pulluk için 675, 15 adet 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 adet Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.

4 — Bu makinelere aid idari ve fenni şartnameler zirai kombinalar müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 Birincikânun perşembe saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonda hazır bulunmaları. «7906»

PETROL NİZAM

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartıdır.

...Yatak, yemek ve çalışma odaları ile salon takımları velhasıl her nevi mobilyalar; BAKER (Eski HAYDEN) mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiat ve müsaid şartlarla satılmaktadır.

Akar müessesesi

Emlâke kıymet takdir eder sağlamlığı hakkında fenni rapor verir yaptığı inşaat ve tamirlerde paraca yardım eder, yeni inşaat, tamir ve tadil ve arazi taksim ve haritasını yapar. Galata, Tünel, Gülhan No. 13 e müracaat.

ZAYİ — Beyoğlu Malmüdürlüğünden 3453 numaralı cüzdanla almakta olduğum eytam maaşına ait cüzdan ve beratı zayi ettim hükmü yoktur.

Beyoğlu Cihangir Sormagir sokak No. 102 Fatma Özyıldırım

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen Bayanlara mahsus mantoluk, rop ve kostüm tayörlük yüksek fantazi rodier, moreau, harris, tweed ve saire YÜNLÜ KUMAŞLARIN emsalsiz çeşit, cins ve renkleri Beyoğlunda BAKER Mağazalarında her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

Münakalât Vekâletince yapılan ilânla 15 teşrinievvel 939 ve bilâhara idaremizce yapılan ilânla da 31 Teşrinievvel 939 tarihine kadar kabul edileceği bildirilmiş olan, İngiltereye ısmarlanacak gemiler hakkındaki tekliflerin kabul müddetinin 30 teşrinisani 939 tarihine kadar temdit edildiği ilân olunur. «9262»

Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünden:

İdarenin mayıs 940 gayesine kadar olan ihtiyacı için muktezi muhtelif tipte dokuz bin tane kömür çevalyesi açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Muhammen bedelleri 3500 lira ve muvakkat teminatı 262 lira 50 kuruştur.

İhalesi 24/11/939 tarihine raslayan cuma günü saat on beşte Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Şartname ve nümuneler her gün sözü geçen komisyonda görülebilir. (9270)

Münakalât Vekâletinden:

1 — 27/11/939 pazartesi günü saat 10 da Münakalât vekâleti levazım müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında ceman (2600) lira muhammen bedelli (100) ton yerli karabük kok kömürü kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat (195) liradır. Eksiltme şartnamesi ve teferruatı vekâlet levazım müdürlüğünden parasız olarak verilir.

3— İsteklilerin kanuna göre vesaik ve teklif mektuplarını 27/11/939 pazartesi günü saat (9) a kadar komisyona vermeleri lâzımdır. (9422)

İstanbul Defterdarlığından:

Defterdarlık binasındaki mozayik merdivenlere yaptırılacak 787 yedi yüz seksen yedi lira 36 otuz altı kuruş keşifli demir parmaklık ve küpeştesi açık arttırmaya konulmuştur. İhale 20/11/939 pazartesi günü saat 14 de Milli Emlâk müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır. Hülâsai keşif şartnamesi milli emlâk müdürlüğünde görülebilir. Taliplerin 59 lira 25 kuruşluk muvakkat teminatla bu işe benzer 500 liralık iş yaptığına dair eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına ait ticadet odası vesikası ile komisyona müracaatları. (9164)

Terzi

ŞEVKET MUSLUBAŞ

Muhterem müşterilerinin bayramını kutlular, saadetler diler. İstanbul Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 201 Tel: 43144

7/11/1939 da çekilen Türk Maarif Cemiyeti Piyangosunda yerli malı eşya kazanan numaraları gösterir

LİSTEDİR

No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira
99	5	7429	5	12740	5	20199	5	27778	5	37176	5	42476	5	50072	5	57258	5
113	10	7489	10	12804	5	20237	50	27788	5	37261	25	42535	25	50210	25	57633	200
172	10	7550	5	12872	10	20583	5	28008	5	37350	5	42919	10	50383	10	57674	100
224	5	7562	5	12928	10	20608	5	28089	10	37356	10	42954	10	50415	10	57795	5
317	5	7626	10	12931	5	20729	5	28309	5	37630	10	43053	5	50478	10	57942	5
463	5	7731	5	13325	5	20985	25	28332	50	37720	100	43107	5	50557	5	58050	10
502	5	7760	25	13364	5	21025	10	28453	10	37777	5	43179	25	50879	25	58132	50
557	5	7832	5	13613	10	21116	5	28480	10	37826	5	43198	5	50907	5	58415	5
730	5	7959	5	13900	5	21128	5	28505	5	37860	5	43495	5	51118	100	58436	25
858	10	8235	5	13938	10	21149	25	28566	5	37939	25	43523	10	51247	5	58559	10
865	5	8254	5	14132	10	21212	10	28683	25	37974	10	43633	50	51398	10	58988	25
1452	10	8285	5	14150	10	21251	5	28954	100	38009	5	43663	25	51687	10	59360	10
1500	5	8356	10	14480	5	21420	10	29120	5	38352	5	43673	5	51715	10	59385	5
1517	5	8452	10	14594	25	21424	50	29566	25	38430	10	43845	5	51816	10	59487	5
1577	5	8457	10	15022	50	21477	200	29568	10	38502	10	44011	5	51881	10	59585	5
1598	5	8478	5	15252	10	21514	10	29651	5	38503	5	44162	10	52187	10	59706	5
2485	10			15281	5	21772	10	29749	10	38539	100	44217	10	52252	10	59910	5
2586	5	8685	10	15327	5	21781	5	29772	10	38601	25	44504	5	52300	50		
2652	5	8829	10	15371	5	21805	5	29884	25	38709	10	44513	10	52325	5		
2758	25	8924	5	15497	10	22099	5	30595	5	38728	5	44523	200	52586	5		
2792	5	8937	5	15535	5	22126	10	30837	5	39113	50	44646	5	52609	50		
2898	5	8955	25	15547	10	22268	10	30940	10	39142	10	44656	10	52618	5		
2938	5	9033	10	15555	5	22699	5	31082	5	39218	1000	44855	25	52639	10		
3057	50	9100	10	15605	5	22706	50	31104	5	39263	5	45285	5	52720	10		
3087	50	9235	10	15850	10	23038	5	31138	50	39271	5	45437	10	52876	5		
3231	5	9316	5	15922	10	23089	10	31153	5	39299	5	45460	10	53014	50		
3532	5	9435	25	16154	10	23135	5	31265	5	39302	5	45491	5	53211	5		
3633	5	9513	10	16206	5	23395	5	31344	10	39419	25	45554	10	53333	5		
3791	5	9559	100	16250	5	23605	100	31432	50	39471	10	45796	5	53504	5		
3879	50	9594	5	16272	10	23638	5	31699	500	39577	5	46035	5	53619	5		
4086	25	9830	10	16291	10	23755	5	31717	5	39688	5	46103	10	53645	100		
4348	5	9894	5	16310	25	23775	5	31750	10	39702	10	46113	25	53811	5		
4400	10	9910	10	16366	10	23895	5	31757	5	39808	25	46204	25	53931	5		
4525	5	10000	5	16415	25	23908	5	31772	5	39814	5	46261	50	53932	10		
4559	5	10073	5	16437	5	24578	5	31776	10	39821	5	46528	5	54018	5		
4583	5	10120	10	16751	5	24659	10	31780	5	40153	5	46533	10	50029	10		
4587	10	10145	5	16873	10	24699	10	31887	5	40213	10	46772	5	54106	5		
4589	5	10179	10	16952	5	24761	200	32236	50	40596	10	46993	10	54454	5		
4772	5	10326	5	17006	25	24856	10	32599	5	40695	5	47292	25	54467	5		
5019	100	10366	5	17039	500	25063	5	32872	5	40775	10	47360	5	54546	5		
5088	10	10591	5	17134	5	25115	100	33028	10	41007	5	47402	10	54734	5		
5131	25	10687	5	17238	5	25199	10	33123	10	41059	5	47531	2000	54786	25		
5218	50	10736	5	17371	5	25293	5	33681	5	41094	10	47684	5	54807	5		
5261	5	10917	10	17653	10	25317	10	33689	10	41179	5	47754	5	54872	5		
5385	5	10948	5	17788	5	25654	5	33890	5	41195	5	47789	25	55096	5		
5498	100	10975	100	18299	5	25719	5	34569	10	41245	10	47968	50	55371	10		
5594	5	10986	10	18393	10	25787	200	34589	10	41283	50	47974	25	55730	50		
5692	25	11184	10	18865	10	26170	10	34643	100	41350	5	47992	10	55775	10		
5737	5	11185	5	19064	10	26254	5	34760	10	41479	10	48210	5	55826	25		
5744	5	11193	5	19089	5	26462	5	35145	5	41516	100	48463	1000	55977	25		
5849	5	11496	10	19168	5	26638	5	35381	25	41632	25	48594	25	56157	100		
5931	10	11502	5	19312	5	26905	10	35594	5	41664	10	48620	5	56381	5		
6096	10	11743	5	19349	25	27027	10	35622	5	41858	10	48818	10	56397	5		
6144	5	11861	10	19461	5	27197	10	35655	5	41874	500	48998	10	56480	5		
6431	50	11962	5	19486	10	27308	10	35719	50	41934	5	49087	10	56713	50		
6498	5	11967	5	19508	500	27339	10	36324	5	42096	5	49421	25	56742	5		
6885	5	12063	5	19705	5	27378	5	36328	25	42110	5	49533	5	56991	10		
6899	5	12095	10	19713	5	27528	10	36360	10	42135	10	49780	5	57025	25		
6936	10	12379	5	19768	10	27617	5	36420	5	42154	5	50007	5	57039	5		
7061	5	12644	10	19870	10	27743	5	36650	5	42474	5	50026	5	57254	10		

Nihayeti 49, 54, 66 ile biten numaralara birer liralık yerli malı eşya verilecektir.

İkramiyeler 13/11/939 dan itibaren Ulus meydanında Türk Maarif Cemiyeti Genel merkezinden dağıtılacaktır.

İstanbulda bulunanlar ikramiyelerini Yeni postane karşısında Erzurum hanında ikinci katta Türk Maarif Cemiyeti Resmî İlân İşleri bürosundan alacaklardır.

7/Şubat/1939 tarihine kadar alınmayan ikramiyeler talimatnamenin 8 inci ve plânın 9 uncu maddeleri mucibince cemiyete bırakılmış sayılır.

Emniyet Sandığı ilânları

Yüzde 5 faizli ve sekiz sene taksitli emlâk satışı

Semti	Cinsi	Muhammen kıymeti
Hasköyde Hacışaban mahallesinde Kalaycıbaşı sokağında eski 77 yeni 45 No. lı	Bir buçuk katta beş odalı ahşap bir evin tamamı	450
Beyoğlunda Feriköy Birincikısım mahallesinde Dolapdere sokağında eski 24 yeni 27 No. lı	İki katta üç odalı tevsili ve müfrez kârgir bir evin tamamı.	900
Beyoğlunda Büyükpangaltı İnönü mahallesinde eski İcadiye yeni Babil sokağında eski 46, 50 yeni 50 No. lı	İki buçuk katta beş odalı terkos ve elektrik tesisatını havi bir evin tamamı.	1200

1 — Arttırma 6 birinci kânun 939 tarihine düşen çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar yapılacak ve gayrimenkuller en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin yüzde 10 nu nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte bir peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 8,5 faize tabidir.

4 — Taksitler ödenmeceye kadar gayrimenkul sandığa birinci derecede ipotekli kalır.

5 — Fazla tafsilât almak ve binaların fotoğraflarını görmek isteyenlerin sandık binalar servisine müracaat eylemeleri lâzımdır. (9268)

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1,000	Liralık	4,000 Lira
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,800 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Memur Aranıyor

Karadeniz vilâyetlerinde çalışmak üzere Fransızca bilen ve seri yazan Türkçesi kuvvetli bir daktilo ile muhasebeden anlayan genç memurlar alınacaktır. Ticaret lisesi mezunları tercih olunur. 4 üncü Vakıf han asma kat No. 10 a müracaat.

ERGANİ BAKIRI

Türk Anonim Şirketinden:

Hastabakıcı alınacak

Ergani Maden'indeki İşletme idaremizin hastanesi için Kızılay Cemiyetinin hastabakıcısı Hemşireler Mektebinden mezun bir hastabakıcıya ihtiyacımız vardır. Bu hastabakıcının hastanemize taalluk eden fenni ve idari işleri tedvire muktedir, uzun seneler hastanelerde çalışmış, tecrübeli bir hemşire olması lâzımdır. İstediğimiz evsafı haiz olarak hastabakıcılık vazifesini deruhte edecek hemşireye Şirketimizce Barem Kanununa göre azami ücret verilecektir.

Talipler muhtasar tercümei hallerini gösterir bir mektupla Ankarada Koç Hanındaki İdarei merkeziyemize müracaat etmelidir.

Birinci umum müfettişlikten:

1 — İstekli çıkmadığından Sason bölgesindeki karakollar arasında çekilecek telefon hatları için yüzde beşi «7-8» metre, geri kalanı «6» metre uzunluğunda, tepe muhitleri «O. 40» ce diğer muhitleri «O. 40 - O. 50» metre olmak üzere «5800» adet kavak veya meşe ağacından mamul direk 6/11/939 dan itibaren on beş gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu direklerin «950» adedi Baykan, «2350» adedi Mutki, «1500» adedi Kozluk ve «1000» adedi Sason kazaları dahilinde gösterilecek yerlerde teslim alınacaktır.

3 — Direklerin birinci kânundan - Nisan ayı on beşi arasında kesildikleri resmi vesaikle isbat edilecektir.

4 — Direklerin tahmin olunan bedeli «21350» lira olup, muvakkat teminat «1601.25» liradır.

5 — Mukavele projesi, eskiltme ve fennî şartnamesi Diyarbakırda Nafia Müşavirliğinden parasız alınabilir.

6 — İhale 22 İkinciteşrin 939 perşembe günü saat onda Nafia Müşavirliği odasında müteşekkil komisyonca yapılacaktır.

7 — İstekliler 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlıyacakları teklif mektuplarını, teminat mektubu veya makbuzu ve ticaret odası vesikasile birlikte saat dokuza kadar komisyon riyasetine vereceklerdir. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «9201»

NEOKALMİNA

GRİP, NEZLE, NEVRALJİ, BAŞ, DİŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI ve AĞRILARI TESKİN EDER.

ŞEKER, LOKUM ve ŞEKERLEMELERİNİN nefasetile dünyaya nam veren

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy
Pazar günleri açıktır.

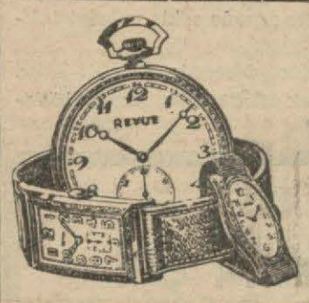

Birinci nev'i saatlar meyanında bulunan ve Bunların Fiatına nisbeten daha ehven olan 80 senelik tecrübeli meşhur

REVUE saatleri

İSRARLA ARAMANIZ MENFAATİNİZDİR
Deposu: Galata, Kürekçiler; Manhaym Han 1 inci kat No. 6.

Türkiye Cümhuriyeti Ziraat Bankası Merkez Müdürlüğünden:

Ankara'da Yenişehirde, Deliler Tepesinde, Esadyolu üzerinde İş Bankasına aid binaya mücavir ve Mühendis Ragıp evine bitişik parsele edilmesi kabil 8160 metre murabbaı arsa müsaid fiatla satılmaktadır.

Fazla tafsilât almak isteyenlerin Müdürlüğümüze müracaat etmeleri ilân olunur.

Şirketi Hayriyeden:

1 — Kabataş, Üsküdar arasında mutad araba vapuru seferlerinden başka olarak Bayram günleri küçük araba vapurunun da işbu iki iskele arasında her ihtiyaç karşısında ayrıca hareket ettirileceği
2 — 55 ve 56 numaralı iki küçük vapurlarımızın keza bayram günlerinde ihtiyacı karşılamak için Üsküdarla Beşiktaş arasında daimî surette (fasılasız) çalıştırılacağı sayın yolcularımıza ilân olunur.

Bütün kış mevsiminde devamlı ve tatlı bir hareket temin etmek isterseniz?

KREFFT SOBASI ALINIZ

Gayet kolay temizleme, kullanma tertibatı
Mahrukattan yüzde 50 tasarruf
Soba almadan evvel 1940 modellerini görünüz.
Taklitlerinden sakınınız.
Adres: İstanbul Yenipostane, Adliye karşısında No. 20
OHANES PAPAZYAN

Kulağınıza küpe olsun
Daima RADYOLİN; çünkü:

Diş doktorlarının bütün hastalarına söylediği gibi dişleri sadece parlatmakla kalmıyarak onları mikroplardan, muzır salyalardan ve hamızlardan temizleyip çelik gibi sağlamlık veren yegâne iksirdir.

Her sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN

Macunile muntazaman fırçalayınız.

Parasız Diş bakımı

Cumartesi, salı günleri S. 13 den 15 e kadar diş çıkarmak ve teşhis fukaraya meccanendir. Diş röntgen filminden de yarı ücret alınır.

Ankara caddesi: Semihlütfi apartıman No. 149 Diş tabibi: Cevdet Germeyen

Lokmanhekim

(Dr. HAFIZ CEMAL)
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398

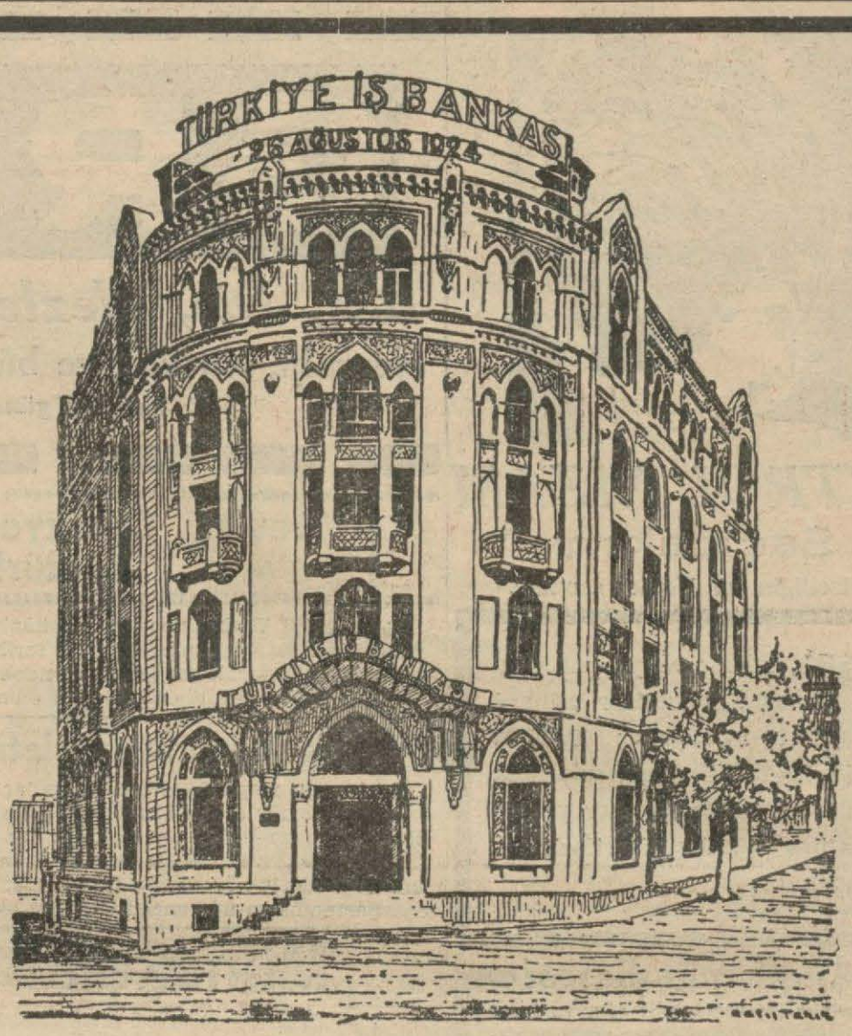

T. İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1 Adet	2000	liralık	= 2000. —	Lira
3 „	1000	„	= 3000. —	„
6 „	500	„	= 3000. —	„
12 „	250	„	= 3000. —	„
40 „	100	„	= 4000. —	„
75 „	50	„	= 3750. —	„
210 „	25	„	= 5250. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talûnizi de denemiş olursunuz.

Piyango Kraliçesi NİMET ABLA

T. H. Kurumu Piyangosunda olduğu gibi gayet zengin ve bol ikramiyeli

MİLLÎ PİYANGONUNDA

6 Büyük İkramiyesini birden vererek Yine Kraliçeliğini kazandı.

NİMET GİŞESİ

80000 Liralık en büyük ikramiyeyi

Nimet Ablanın uğurlu elile verdiği 26766 Numaraya isabet eden ve isimlerinin teşhirini arzu etmiyen 2 Ortak kazandılar. Bu Bilet Gişemizde Asılmıştır.

Birinci *20000 Liralık ikramiyeyi*

Nimet Ablanın uğurlu elile verdiği 18188 No. Biletle Karagümrük 27 No. da Tütüncü Bay Kemalin Kızı Bayan NURAY

İkinci *20000 Liralık ikramiyeyi*

Gene Nimet Ablanın uğurlu elile verdiği 18188 No. Biletle Dolmabahçe Sarayı garaj bekçisi Bay Mehmed

15000 Liralık ikramiyeyi

Gene Nimet Ablanın uğurlu elile verdiği 14506 No. Biletle Karagümrükte oturan Mübaşir Bay Şükrü

Birinci *10000 Lirlık ikramiyeyi*

Gene Nimet Ablanın uğurlu elile verdiği 25698 No. Biletle İstanbul telgrafhanesinde Bay Kemal ve ortağı Büyükderede Berber Bay Fuat

İkinci *10000 Liralık ikramiyeyi*

Gene Nimet Ablanın uğurlu elile verdiği 25698 No. Biletle Beşiktaş Tramvay caddesinde 42 No. da Sobacı Bay Mehmed Ali kazandılar ve paralarını NİMET ABLADAN TAMAMEN ALDILAR.

MUHTEREM MÜŞTERİLERİMİZİN NAZARI DİKKATİNE
2 nci Keşidenin biletlerinizi ayın 9 uncu gününe kadar tecdid etmenizi menfaatınız namına rica olunur.

ADRESE DİKKAT: İstanbul, Eminönü Tramvay caddesi No. 29 - 31
NİMET GİŞESİ SAHİBİ NİMET ABLA
Hiç bir yerde şubesi yoktur. Tel: 22082

FOSFARSOL

Kan, Kuvvet, İştiha şurubu

FOSFARSOL, kanın en hayatî kısmı olan kırmızı yuvarlacıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı bir iştah temin eder.. Vücuda devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabî buhranları, uykusuzluğu ve fena düşünceleri giderir.

Muannit inkibazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürreeye, Sıtma nekahatlerinde, Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faideler temin eder.

FOSFARSOLÜ. Diğer bütün kuvvet şuruplarından ayıran başlıca hassa; devamlı bir surette Kan, kuvvet.. İştah temin etmesi ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

MÛJDE

Beyoğlunda en yüksek saz heyeti temine muvaffak olan

BELER SALONUNDA

Bayramın birinci gününden itibaren her akşam saat 19 dan 1 e kadar

Sazlar	Okuyucu
Keman: Necati Tokyay	Agyozan - Faruk
Piyano: Feyzi Aslangil	Bayanlar
Udî: İbrahim Misirli	Süzan - Güzin
Klarnet: Şükrü Tunar	Cahide - Melâhat

Fevkalâde programla devam edecekler. Pek yakında hakikî sürprizler.
Telefon: 49427. İdare Müdürü Nuri Akın

HALİL SEZER

Karyola ve Madeni Eşya Fabrikası

Muhtelif cins karyolalarla madenî möbleler fabrikanın salonlarında teşhir edilmekte olup evvelce olduğu gibi hiçbir yerde satış yeri yoktur. Sirkeci Salkımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7. Tel: 21632

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası